

3 Aruba

Ministers kondigen projecten San Nicolas aan

6 Economie

‘Grootste Griekse bank verdacht van corruptie’

9 Wereld

Assad: Turkije moet geen vijand worden

12 Sport

Tennisster Bertens breekt met coach Sluiter

2385 testen moeten opnieuw gedaan worden

LabHOH moderniseert, maar voelt nog gevolgen van fraudezaak

ORANJESTAD — Het laboratorium van het ziekenhuis, het LabHOH, presenteerde gisteren de nieuwe ontwikkelingen op de afdeling pathologie. De modernisering moet zorgen voor een kwaliteitsverbetering en een effectievere dienstverlening. Men werkt richting certificering. Bij de presentatie kwam ook de fraudezaak op die afdeling aan de orde. Het blijkt dat veel testen opnieuw moeten worden uitgevoerd.

De modernisering van de afdeling Pathologie is in volle gang liet de teamleider van de afdeling, Cyrielle Lacle, weten. Nieuwe apparatuur en nieuwe methodieken zijn of worden geïntroduceerd, digitalisering wordt verder doorgevoerd. Patiënten zullen dit merken aan de snellere levering van resultaten, wachttijden kunnen fors worden ingekort. Men werkt aan certificering bij de Nederlandse Raad voor Accreditatie (PvA). In verband hiermee is Dennis Rupa, een patholoog uit Nederland, tijdelijk aangesloten om te adviseren bij de nieuwe ontwikkelingen en te helpen op de weg naar accreditatie.

PAP-testen
De fraudezaak die onlangs

aan het licht kwam, had vooral betrekking op de PAP-testen die de afdeling Pathologie uitvoert. Met een PAP-test wordt een uitstrijkje van de baarmoederhals gecontroleerd op de aanwezigheid van afwijkende cellen. Met regelmatige PAP-testen kan baarmoederhalskanker in een vroegtijdig stadium gesignaleerd worden. Bij het forensisch onderzoek naar de fraudezaak kwam een grote hoeveelheid monsters voor PAP-testen tevoorschijn. De status van de monsters was in veel gevallen onduidelijk: of ze al waren onderzocht, of al een testresultaat was doorgegeven. Dit betekent dat veel vrouwen nog zitten te wachten op een uitslag en dat andere vrouwen

betwijfelen of de uitslag die ze ontvangen hebben, wel correct is. Directeur Ezzard Cilié van het Dr. Horacio E. Oduber Hospitaal (HOH) gaf aan dat het om 2385 PAP-testen gaat. De monsters voor die testen zijn aanwezig en kunnen opnieuw onderzocht worden. Dat gaat ook gebeuren, de monsters worden voor onderzoek naar Nederland gestuurd. Het zal enige tijd duren, wellicht zo'n vier maanden, voordat alle resultaten binnen zijn. Het LabHOH heeft wat die testen betreft niet direct te maken met de patiënten, maar krijgt de opdracht van een huisarts of specialist. Die opdrachtgevers zullen op de hoogte gebracht worden van de uit Nederland verkregen testresultaten.

Forensisch onderzoek
Over het forensisch onderzoek naar de fraude liet de directeur dat een 250 pagina's tellend preliminair rapport binnen twee weken gereed zal zijn. Uit dat rapport

zal moeten blijken wie het HOH verantwoordelijk acht voor een schade van om en nabij 400.000 euro. Ook zouden volgens Cilié inmiddels zeven advocaten namens het ziekenhuis en het geschorste personeel klaar staan om deze kwestie juridisch uit te vechten.

Certificering
De laatste tijd hebben verschillende Arubaanse laboratoria de aandacht gevestigd op hun certificering. Binnenkort start het Imsan met een eigen laboratorium en men is voornemens daar een aanbesteding voor uit te schrijven waarin certificering als eis is opgenomen. Er zijn laboratoria op Aruba met een certificering uit Guatemala of Amerika, maar het LabHOH wil voor verschillende afdelingen werken aan de meer prestigieuze Nederlandse RvA-certificering. Tot nu toe is op Aruba alleen Laboratorio di Servicio in het bezit van deze certificering.

Sarah-Quita wint eerste wereldtitel Wave

ORANJESTAD/ MAUI — Voor alles is een eerste keer, zelfs voor meermalig wereldkampioen windsurfen Sarah-Quita Offringa. Zij won gisteren voor het eerst de wereldtitel Single Discipline Wave tijdens de Mercedes Benz Aloha Classic 2019 in Maui, Hawaii. Het bijzondere aan deze discipline is dat het in de afgelopen twintig jaar het exclusieve domein was van de gezusters Iballa en Daida Moreno. Iballa Moreno werd ternaauwernood tweede in Maui, Justyna Sniady derde. Offringa heeft vier wereldtitels in Slalom en twaalf wereldtitels in Freestyle op haar palmares.

CPB: Klimaatakkoord kost miljarden

DEN HAAG — Het Klimaatakkoord kost de Nederlandse economie miljarden, maar voor de werkgelegenheid hebben de klimaatmaatregelen op termijn slechts een marginaal effect. Dat heeft het Centraal Planbureau (CPB) uitgerekend. Het belangrijke Haagse adviesorgaan verwacht ook niet dat er door het akkoord veel industriële activiteiten naar het buitenland zullen wegtrekken.

In een doorrekening van de klimaatmaatregelen van het kabinet-Rutte III becijfert het CPB dat het beleid met ruim een half procent drukt op het bruto binnenlands product (bbp). Ter vergelijking: de totale omvang van de Nederlandse economie komt dit jaar volgens het CPB, in de macro-economische verkenning van september, uit op 808 miljard euro.

Volgens de rekenmeesters behelst het Klimaatakkoord enerzijds een lastenverzwaring die de groei drukt, maar is ook sprake van hogere investeringen die dat effect deels compenseren. De lasten nemen met 5 miljard euro toe, terwijl de uitgaven met 3,9 miljard euro omhoog gaan. Het kostenplaatje uit zich onder meer in het duurder

worden van gas. Ook zullen bedrijven kosten die zij moeten maken voor een deel afwentelen op de gewone burger. Volgens het CPB gaan de lagere inkomensgroepen er tot en met 2030 hierdoor wat meer op achteruit dan de hogere inkomens. De achteruitgang voor de laagste inkomensgroep als gevolg van het totale klimaatbeleid komt neer op 0,5 procent, staat in het rapport.

Ondanks dat er op de langere termijn nauwelijks of geen afname van de werkgelegenheid is, zal er waarschijnlijk wel frictie op de arbeidsmarkt ontstaan. De werkgelegenheid verschuift

immers van kolencentrales, landbouw, metaalbedrijven en consumenten- en voedselproducten naar windmolens en de dienstensector.

Het CPB heeft de indruk dat de maatregelen voor de industrie in het klimaatakkoord zodanig zijn vormgegeven dat bedrijven het terugbrengen van hun CO2-uitstoot over een langere termijn kunnen uitsmeren, waardoor ze de bijkomende heffing kunnen ontlopen. Vandaar dat het adviesorgaan geen significante lastenverzwaring voor de industrie voorziet of verplaatsing van veel werk naar het buitenland.

Rusland en Turkije patrouilleren in Syrië

IDLIB — Turkse en Russische troepen hebben vandaag de eerste gezamenlijke patrouilles uitgevoerd in het noordoosten van Syrië.

De samenwerking kwam vorige week tot stand toen de Turkse president Recep Tayyip Erdogan en zijn Russische ambtgenoot Vladimir Poetin elkaar ontmoetten om de situatie in het noordoosten van Syrië te bespreken. Ankara trok daar eerder vorige maand binnen, onder meer om Koerdische milities uit het gebied te verdrijven. Rusland en Turkije kwamen overeen gezamenlijk te patrouilleren in het Turks-Syrische grensgebied. Vanaf die grens verkennen soldaten in een strook van maximaal 7 kilometer in Syrië. Erdogan beloofde de territoriale soevereiniteit van Syrië te respecteren. Turkse en Syrische troepen staan in het grensgebied tegenover elkaar en zijn ook al slaags geraakt. De Syrische

De militairen patrouilleren gezamenlijk in het Turks-Syrische grensgebied.

president Bashar al-Assad stuurde zijn regeringstroepen daarheen als reactie op de Turkse inval. Poetin, die als

bemiddelaar optreedt en een bondgenoot is van Assad, wil een gewapend conflict tussen beide landen per se voorkomen.

‘Lerarentekort bij 4 op 10 Nederlandse scholen’

UTRECHT — Bij de start van het schooljaar kampten vier op de tien scholen voor basis- en voortgezet onderwijs met personeelstekorten. In het speciaal onderwijs hadden zelfs twee op de drie scholen gebrek aan vast personeel of vervangers, meldt de Algemene Onderwijsbond (AOB) na een eind september gehouden peiling onder 6200 leden. “En dan moet de eerste griepgolf nog komen”, zeggen veel deelnemers aan de peiling.

In de eerste weken van het nieuwe schooljaar heeft 17 procent van de basisscholen leerlingen naar huis gestuurd, in het speciaal onderwijs was dat 30 procent. Hoe groot het personeelstekort voorgaande jaren aan het begin van het schooljaar was, kan een woordvoerder van de AOB niet direct zeggen. “Maar op basis van de geluiden is wel duidelijk dat de tekorten oplopen.”

Veel scholen zouden ook assistenten of stagiairs noodgedwongen en zonder verdere ondersteuning voor de klas zetten. Verder rapporte-

ren de geënuquêteerden vollere klassen, het samenvoegen van groepen, uitval van lessen en het schrappen van vakken. Personeel dat er nog wel is, pakt vaak meer taken op dan in hun baan past. Een oplossing als leerlingen pas met vijf jaar naar school laten gaan, krijgt in het basisonderwijs weinig steun. Ook tegen het idee van een vierdaagse schoolweek wordt niet erg positief aangekeken. Het voortgezet onderwijs ziet ondertussen niets in videolessen op afstand of het schrappen van vakken. Over het stimuleren van fulltime werken zijn on-

geveer evenveel ondervraagden negatief als positief. Datzelfde geldt voor een zogenoemde Randstad-bonus. De enige maatregel waar een meerderheid voor is, is een landelijke imago-campagne voor het beroep leraar, aldus de AOB.

Intussen keren ook steeds meer leerkrachten uit het primair onderwijs met name de vier grote steden de rug toe. De gaten die zij achterlaten door hun vertrek naar een andere regio zijn steeds moeilijker te vullen, zegt het Arbeidsmarktplatform PO. In 2017 verlieten 818 onderwijskrachten genoemde steden en kwamen er 448 voor terug. In 2013 ging het nog om 128 vertrekkende leraren, voor wie er maar liefst 141 terugkwamen. Er zijn overigens ook regio's waar zich meer onderwijzenden vestigen dan er vertrekken, zoals Midden-Gelderland.

Brandweer: Foto's reanimatie Maynard ernstig

AMSTERDAM — De brandweer Amsterdam-Amstelland vindt het ‘vanzelfsprekend heel ernstig’ dat brandweerlieden van het korps foto's hebben gemaakt van het reanimeren van de doodgeschoten ex-profvoetballer Kelvin Maynard. Vooralsnog is niemand geschorst, meldt een woordvoerder van de brandweer.

Minister Ferd Grapperhaus (Justitie en Veiligheid) meldde gisteren aan de Tweede Kamer dat de Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland aan hem heeft bevestigd dat de foto's zijn gemaakt door ‘een of meerdere brandweerlieden van deze regio’. Maynard werd 18 september doodgeschoten in een auto in Amsterdam-Zuidoost. Daarna circuleerden er foto's van de plaats delict, onder andere ook van de reanimatie. Omdat toen al duidelijk was dat er geen persfotografen in de buurt waren, rezen er vermoedens dat hulpverleners foto's hadden gemaakt.

Island Asia Store 2 Story Shopping

Container Nobo a Yega
cu Hopi Mercancia Nobo.

Pasa bishita nos na:

Avenida Milio Croes 122 (tegenover Pricemart)

Opening hours:

Mon-Sat 9 am - 7 pm (nonstop)

Sun: 10 am - 2 pm

Tel: 583-8888

TA NAN TEMPORADA ATROBE!

"Proteha bo mes y bo famia contra Malesa Transmiti pa Sangura"

- Tira afo tur awa para paden y pafo di cas
- Uza screen na porta y bentana di cas
- Uza repelente contra sangura parti atardi y anochi
- Preferibel bisti paña color cla cu manga largo y pia largo parti atardi y anochi

- Tapa tur awa cu ta wordo acumula pa uzo domestico
- Si bo ta malo cu keintura, evita cu bo ta wordo pica pa sangura

Esaki ta un
Mensahe di

BENU Health Seminars: Diabetes

Risicofactoren en Preventie-mogelijkheden voor Diabetes

Binnen BENU is drs. Rogier Larik dé expert op het gebied van diabetes. Hij heeft zich gespecialiseerd in de verschillende kanten van diabetes en vooral in de rol van insulineresistentie en leefstijl.

- + Dinsdag 12 november 2019
- + MFA Paradera
- + Registratie 6:30 - 7:00 pm
- + Lezing 7:00 - 8:00 pm

Reserveren?

Bezoek de link/scan QR Code om uw plek te reserveren:
<https://hs-ava-diabetes-gp.eventbrite.com>

MUDAMENTO PA SMART BRANCH NOBO

Nos sucursal di Wayaca Falls ta muda pa un localidad nobo:

AIRPORT BUSINESS CENTER ARUBA

(Situa den e hotel nobo na Airport)

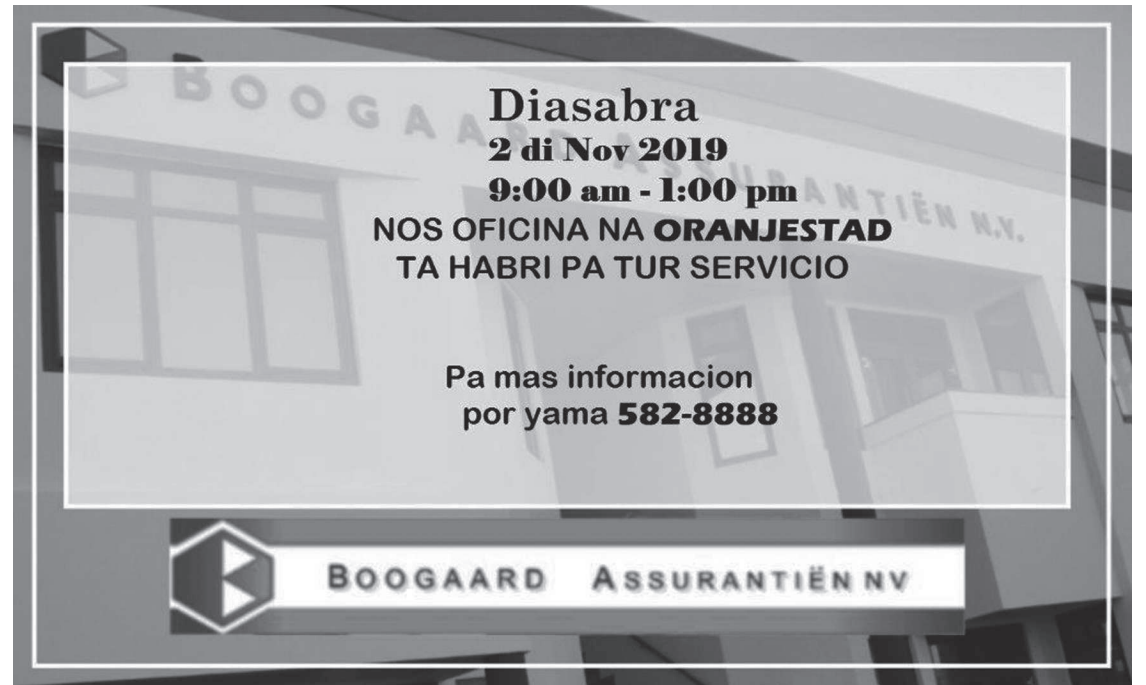
E sucursal nobo aki lo ta un **SmartBranch**
cu servicio completo y asistencia digital

Operacion di e branch nobo aki lo cuminsa:
DIALUNA 4 DI NOVEMBER, 2019

Bo Banco Amigo.

Een dagopvang waar
hulpbehoevende
kinderen worden
begeleid om in de
toekomst te
functioneren binnen
de arbeidsmarkt.

ATTENCION

CERAMENTO DI CAMINDA EN CONEXION CU TRABAONAN DI RIOLERING AREA
TANKI LEENDERT & SEROE PATRISHI.

CVC RIBA INDICACION DI FCCA TA INFORMA AUTOMOBILISTANAN CU E
CAMINDANAN DEN AREA DI TANKI LEENDERT E PARTI DILANTI GLEN'S PLACE Y
SEROE PATRISHI TE CU CAS NAN DI FCCA LO TA MEDIO SERA PA TRAFICO
MOTORISA PA MOTIBO DI TRABAONAN DI RIOLERING.

AREA CU TA CERA

CAMINDANAN NA ALTURA DI TANKI LEENDERT LO TA COMPLETAMENTE SERA PA
TRAFICO MOTORISA DEN E SIGIENTE DIANAN:

- FASE 1 : 4 NOVEMBER TE CU 8 NOVEMBER 2019
- FASE 2 : 8 NOVEMBER TE CU 16 NOVEMBER 2019
- FASE 3 : 16 NOVEMBER TE CU 24 NOVEMBER 2019
- FASE 4 : 24 NOVEMBER TE CU 31 NOVEMBER 2019

EN CONEXION CU E TRABAONAN AKI CVC CONSTRUCTION Y MANAGEMENT VBA TA
HACI UN PETICION NA TUR AUTOMOBILISTA PA TENE CUENTA CU E SITUACION DI
TRAFICO MODIFICA.
CVC CONSTRUCTION Y MANAGEMENT VBA TA PIDI DISCULPA PA INCONVENIENCIA
CU E TRABAIO AKI POR CAUSA

TUMA NOTA DI E SITUACION DI TRAFICO:

Knops benoemd als minister

DEN HAAG — Staatssecretaris Raymond Knops (CDA) van Koninkrijksrelaties is vandaag benoemd als minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Reden voor de benoeming zijn de gezondheidsproblemen van D66-minister Kajsa Ollongren. Knops krijgt het dus drukker, maar het ministerie verwacht geen grote gevolgen voor de portefeuille Koninkrijksrelaties.

Ollongren zat sinds vorige maand al thuis wegens een bijholte-aandoening. Een operatie aan die bijholtes, links en rechts boven haar neus, slaagde in eerste instantie, maar vervolgens was er sprake van medische complicaties. "Gelukkig lijken die goed behandelbaar, maar het kost daarom nog wel tijd voordat ik volledig ben hersteld," zei Ollongren in een interview met Het Parool.

Knops neemt het grootste deel van de portefeuille van Ollongren over. Naast Koninkrijksrelaties, Rijksvastgoed en grensover-

schrijdende samenwerking krijgt hij de verantwoordelijkheid voor onder meer de thema's democratie en bestuur, een aantal Rijksdiensten en de versterkingsoperatie Groningen, dus feitelijk de wederopbouw van gebouwen die door de voortdurende aardbevingen zijn verzwakt.

Defensie-minister Ank Bijleveld (CDA) neemt Ollongrens verantwoordelijkheid voor de Algemene Inlichtingen en Veiligheidsdienst over. Staatssecretaris Stientje van Veldhoven (D66) is benoemd tot minis-

ter van Milieu en Wonen. Wonen zat aanvankelijk in de portefeuille van Ollongren. Knops wordt overigens geen vice-premier, een functie die Ollongren wel had. Die functie gaat naar Ollongrens partijgenoot Wouter Koolmees (D66), tevens minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

De benoemingen gelden in elk geval tot het Kerstecres, dus ruim een maand. Premier Mark Rutte (VVD) bevestigde dat Knops en Van Veldhoven weer gewoon staatssecretaris worden na terugkeer van Ollongren. Volgens hem hebben beiden daar geen problemen mee, omdat ze weinig waarde hechten aan een titel. Hij voegde als grap toe dat Knops misschien wel al als minister wordt gezien in het Caribisch deel van het Koninkrijk.

Ministers kondigen projecten San Nicolas aan

ORANJESTAD — Verschillende nieuwe projecten gaan nog dit jaar van start in San Nicolas. Dat maakte premier Evelyn Wever-Croes (MEP), samen met verschillende collega-ministers en San Nicolas Business Association (SNBA) gisterochtend bekend tijdens een persconferentie in het Museum of Industry in de oude watertoren van San Nicolas.

De persconferentie werd gegeven nadat eergisteren de ministerraad een speciale sessie hield in het voormalige Nicolaas Store met een aantal projectontwikkelaars en ondernemers die in San Nicolas projecten voor ogen hebben. Later in de ochtend werd ook officieel een start gemaakt aan de verfraaiing van de B. van de Veen Zeppeveldstraat, de belangrijkste winkelstraat in het centrum van San Nicolas. Zonder specifieke details te geven meldde Infrastructuur-minister Otmár Oduber (POR) dat vijf nieuwe projecten al in de startblokken staan. De meesten zouden al hun financiering rond hebben en al bezig zijn met het verkrijgen

van bouwvergunningen. Ook kondigde minister Oduber wederom aan dat op donderdag 14 november de eerste steen wordt gelegd voor de eerste fase van het Secrets hotel in Seroe Colorado. Bij Directie Infrastructuur en Planning (DIP) zouden de bouw- en aanlegvergunningen voor het hotelproject al klaar liggen.

Port Authorities Transport- en Landbouwminister Chris Romero (MEP) gaf te kennen dat de wetgeving voor de formalisatie van San Nicolas Ports Authorities and Development inmiddels bij Directie Wetgeving en Juridische Zaken (DWJZ) ligt. Daarna zal het

haar weg vervolgen naar de Raad van Advies en de Staten voor goedkeuring, verzekerde de minister. San Nicolas Ports Authorities and Development zal terreinen die nu nog binnen de raffinaderij zitten en het naastgelegen haven- en zeegebied beheren. Ook maakte minister Romero bekend dat er weer schot zit in de totstandkoming van de fast ferry tussen Aruba en Curacao. Deze heeft onder meer door het tussentijdse opstappen van minister Stephen Martina op Curacao vertraging opgelopen, maar Romero zei van Martina's opvolger Giselle McWilliam inmiddels te hebben begrepen dat de fast ferry in de Curacaose landsbegroting van 2020 is opgenomen. Opvallend is dat minister Romero gisteren geen aankondiging heeft gemaakt rond het vertical farming-project dat in augustus vorig jaar was aangekondigd. Meerdere keren werd ge-

Marine onderschept 330 kilogram cocaïne

ORANJESTAD – Het Nederlandse marineschip Zr.Ms. Groningen onderschepte zaterdagochtend 19 oktober een drugstransport met aan boord 330 kilogram cocaïne. De bemanning van de 'go-fast' is ten westen van Aruba in de kraag gevat. De speedboat is ontdekt door een maritiem patrouillevliegtuig van Kustwacht Caribisch gebied. De 'go-fast' voer over een bekende smokkelroute, waarna de Groningen werd ingeschakeld. Een snelle onderscheppingsboot met een gecombineerde bemanning van onder meer de U.S. Coast Guard en het Korps Mariniers heeft de boot achterhaald. De bemanning van de 'go-fast' en de gevonden drugs zijn aan het Amerikaanse kustwachtschip Charles David Junior overgedragen. De verdachten zullen in de Verenigde Staten worden vervolgd.

IN HET KORT

Geen richting aangegeven

Dat op Aruba veel mensen geen richting aangeven bij het afslaan is een bekend verschijnsel. De politie lijkt voornemens te zijn hiertegen op te treden. Zo hielden ze woensdag een auto aan die bij Tanki Flip geen gebruik maakte van de richtingaanwijzer. De bestuurder werd zwaar bestraft. Hij bleek namelijk niet in het bezit te zijn van een geldige verblijfsvergunning die hij als Venezolaan wel nodig heeft. De overtreding leidde derhalve tot een verblijf bij de Guardia Nos Costa.

Zeven keer ingebroken

Woensdag meldde de politie zich in Madiki Kavel bij een bewoner aldaar. De vrouw vertelde dat er nu al zeven keer bij haar was ingebroken. Dit keer hadden de inbrekers het raampje in de badkamer geforceerd. Dat was wellicht te klein, want vervolgens hadden ze met een hamer een ander raam ingetikt. De politie nam de gegevens op en de bewoner gaat een lijst maken van de spullen die de dieven hadden meegenomen.

Verdacht persoon

Wat iemand verdacht maakt, is vaak niet duidelijk. Geheel in het zwart gekleed op buizen zitten bij Santo Largo met een mobiel, is in de ogen van sommigen al verdacht. Men belde daarom woensdag de politie, die langs kwam om de verdachte persoon te controleren. Ze waren te laat, de verdachte persoon was verdwenen. Een speurtocht tot restaurant La Granja en op het strand van Santo Largo leverde niets op.

Gestolen motorfiets

Dinsdag parkeerde een bezitter van een motorfiets zijn voertuig op de Vondellaan, woensdag zou hij ermee weg rijden, maar toen bleek de motor verdwenen. Dat de motor daadwerkelijk gestolen was bleek uit videobeelden waarop te zien is dat iemand zich ten onrechte over de motorfiets onfermt. De politie nam aangifte op.

Errol Zebeda benoemd tot regionaal vertegenwoordiger

ORANJESTAD — Een van de oprichters van de Stichting Arubaanse Kinder- en Jeugdtelefoon, Errol Zebeda, heeft een belangrijke functie gekregen binnen de organisatie Child Helpline International (CHI). CHI heeft 176 leden en de organisatie vertegenwoordigt 145 landen, verspreid over verschillende continenten. Het hoofdkantoor van CHI is gevestigd in Amsterdam. Binnen de organisatie zijn vijf regio's onderscheiden, waarvan Amerika plus het Caribisch gebied er een is. Op de 9de Internationale Conferentie van CHI werd Zebeda gekozen als plaatsvervangend regionaal vertegenwoordiger (Deputy Regional Representative). Deze functie bekleedde hij al als waarnemer. Hij heeft gedurende de afgelopen jaren zowel op regionaal en internationaal niveau geparticipeerd in het werk van de CHI. Hij was bijvoorbeeld spreker/presentator of discussieleider tijdens verschillende conferenties.

Incubatieplatform moet eiland nieuwe economische basis bieden

ORANJESTAD — Een eiland als broedplaats van nieuw ondernemerschap. Dat is het doel dat de regering, de University of Aruba (UA) en de Kamer van Koophandel (KvK) voor ogen hebben bij de oprichting van de Aruba Business Incubation Agency (ABIA).

De principeovereenkomst voor de samenwerking werd gisteren getekend. Deze moet de basis leggen voor een commercieel incubatieplatform waar ideeën, ondernemerschap en kapitaal samensmelten tot nieuwe economische en sociale innovatie. Het incubatorplatform wordt een plek waar bestaande ondernemers betrokken zijn bij commerciële 'incubatie' (uitbroeden, red.) van nieuwe businessideeën.

Triple helix

Het idee is om de Arubaanse 'incubatiegemeenschap' vorm te geven naar het

model van de 'triple helix': een samenwerking tussen de overheid, kennisinstellingen en het bedrijfsleven. Juist die samenwerking tussen deze partijen is bevestigd succesvol bij het creëren van nieuwe economische activiteiten die een nieuwe economische basis kunnen vormen voor heel het eiland.

De ABIA legt de fundamenten voor de het incubatorplatform en verstrekt de opdracht aan het platformbestuur om de incubator verder vorm te geven. Belangrijker is dat de deur van het incubatorplatform

openstaat voor de overheid, kennisinstellingen (via de universiteit) en het bedrijfsleven (via KvK) om op die manier bij te dragen aan de triple helix. In een persbericht spreken ze van een 'ecosysteem' dat ruimte biedt aan nieuwe kansen en samenwerking stimuleert via innovatie.

Duurzaamheid

ABIA ziet als overkoepelende stichting toe op de doelstellingen en economisch en maatschappelijk toegevoegde waarde van de naar verwachting meerdere locaties die het incubatorplatform op het eiland krijgt. Een ander belangrijk aspect van de incubator is dat starten- en ondernemers coaching krijgen van ervaren ondernemers, maar ook gewoon dienstverlening zoals kantoorfaciliteiten in een inspi-

rerende omgeving. Ook zou het kansrijke groeisectoren, door de overheid aangewezen, kunnen ondersteunen. Het incubatorplatform is gebaseerd op de Sustainable Development Goals (SDG's) van de Verenigde Naties. Er bestaat ook een mogelijkheid dat het bedrijf dat groeit, in de toekomst zelf weer een ondersteunende rol bij het incubatorplatform vervult.

Kosten

De regering heeft budget vrijgemaakt om een deel van de kosten voor de oprichting van ABIA te dekken. De regering benadrukt dat de incubator nodig is om de economie van het eiland te versterken en stabiel te maken. ABIA stimuleert volgens de regering de samenwerking die daarvoor nodig is.

Aruba

SAN NICOLAS BRANCH

Opening soon

SUNDAY, NOVEMBER 3, 2019
10AM-1PM

Invitation
for all San Nicolas families
to come and celebrate
our official opening

LAGOWEG 36
Hope to see you on November 3rd

Kunst in de wijk

ORANJESTAD — Jonge kunstenaars hebben onder leiding van kunstenaar King Lie Kwieles gehad in schilderen. Ze exposeren de kleurrijke resultaten deze zaterdag om 18:00 uur in de zalen van Fundacion Centro Familiar Sabana Basora Noord. De kinderen zijn afkomstig uit de wijk Sabana Basora zelf. Na de opening zijn de kunstwerken van de Arte den barrio-expositie te bewonderen gedurende de week van 10.00 uur tot 12.00 uur en van 14.00 uur 's middags tot 18.00 uur, de entree is gratis. Het centrum is gevestigd in tussen de FCCA-woningen in Sabana Basora Noord 155-C. Kunst in de wijk is een initiatief van Ateliers '89, Cede Aruba, de Rotary Club en FCCA.

Te huur in Oranjestad Beatrix straat 5

Compleet gerenoveerde woning
Op loopafstand van zee, strand en uitgaansgelegenheden.

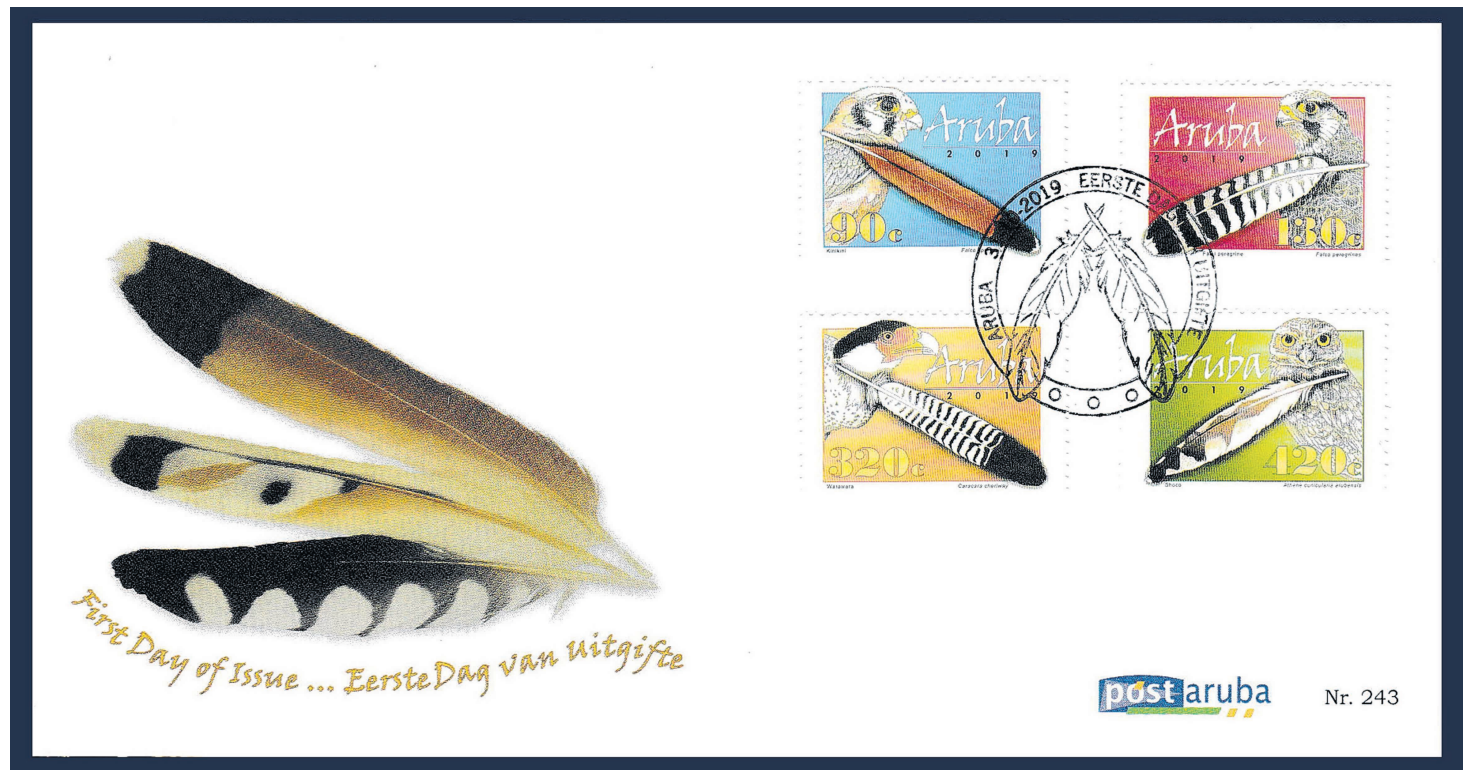
Op veilige fiets afstand van scholen. Ruime woonkamer, nieuwe keuken en grote porch, 2 slaapkamers en gasten verblijf. Badkamers voorzien van warmwater. Oppervlakte 160 m². Rolliuken, alarm, dripsysteem voor planten.

Tel: 593-8490

(sporen van) een
zeeschildpad gezien?
Bel TURTLE HOTLINE :
592 93 93

Nieuwe postzegelserie 'Veren 2019'

post aruba Nr. 243

Op 31 oktober bracht Post Aruba NV een nieuwe serie postzegels uit genaamd "Veren 2019". De serie bestaat uit vier postzegels van respectievelijk 90 cent, 130 cent, 320 cent en 420 cent, voor een totaal bedrag dus van Afl. 9,60. De eerste-dag-envelop kost Afl. 11,35. De postzegels zijn ontworpen door de heer Eduardo Valbuena en ze zijn gedrukt door Johan Enschedé Security Print.

Op de 90 cent zegel is de Amerikaanse torenvalk (Falco sparverius) te zien, de kleinste en meest voorkomende valk in Noord-Amerika. Deze torenvalken zijn effectieve jagers op vogels in de grootte van spreeuwen, het lukt zelfs af en toe met succes vogels die twee keer zo zwaar zijn aan te vallen. Maar gewoonlijk eet hij sprinkhanen en andere insecten, hagedissen, muizen en kleine vogels (bv. mussen). Dit brede dieet heeft bijgedragen aan het grote succes als soort. Het nest zit in holten in bomen, kliffen, gebouwen en andere structuren. De rondtrekkende valk is te zien op de zegel van 130 cent. De vogel heeft lange, brede, puntige vleugels en een relatief korte staart. Boven is hij blauwgrijs, met een zwartachtige bovenkant van de kop en een duidelijke zwarte 'snor' die contrasteert met zijn witte gezicht. Deze valk jaagt op kustvogels, kleine eenden, planten, meeuwen, duiven, vleermuizen en zangvogels.

Soms stelen ze prooien, waaronder vissen en knaagdieren, van andere roofvogels. De kuifcaracara (warawara) die op de zegel van 320 cent staat, is ongeveer even groot als een visarend, maar heeft kortere vleugels. De vogel heeft een lengte van ongeveer 53 tot 58 centimeter, en een spanwijdte van ongeveer 1,2 meter. De banden tussen volwassen caracaras zijn sterk en blijven bestaan tot een van de partners sterft. Samen zal het paar een groot gebied onderhouden. De broedplaats bevindt zich meestal in een

koolpalmboom, het nest is omvangrijk en gemaakt van dunne takken. De nationale vogel van Aruba, de gravende uil of shoco, staat op de zegel van 420 cent. De shoco is te vinden tussen de gigantische rotsblokken van dioriet, kenmerkend voor delen van Aruba. Ze leven op de grond tussen en onder de stenen. De shoco kan ook waargenomen worden in het Arikok Nacional Park. Ze zijn te vinden langs een groten-deels droge rivierbedding en in het tonaliëgebied in het zuidelijke en westelijke deel

van het park. De populatie van de Arubaanse shoco is sterk afgenomen en wordt nu bedreigd; men schat dat er nog zo'n 200 paartjes zijn. Bedreigingen zijn overontwikkeling en de invasieve boa constrictor.

Meer informatie over deze serie "Veren 2019" is te krijgen bij de Filatelistische Afdeling van Post Aruba NV (telefoon: 528-7678) J.E. Irausquinplein 9, Oranjestad, en via het internet op de Facebook pagina Aruba Stamps en postaruba.com.

Losse Verkooppunten

Super Food
Citgo Sasaki
Citgo Seroe Blanco
Citgo Boulevard
Citgo St. Cruz
S. Chow
Ling & Sons
Plaza Book Shop (Dakota)
Wei Ming Supermarket
Mundo Nobo Supermarket
Johnson Supermarket
Fa Yang Supermarket
Springfield Supermarket
Bloemond Supermarket
Moko Minimarket
Bruna
Cheng's Supermarket
The Market Alhambra Mall
Foodcenter
N.G/ Supermarket
Zhang's Supermarket

DON'T MISS IT!

2 Nov 2019

OPEN HOUSE

Upcycle Center
Serlimar
Ora: 9 am pa 3 pm
Lugar: Upcycle Center Serlimar
Pos chiquito

Lo ta bay tin bendemento di producto cu materialnan recicla
Bendemento di cuminda, sopi, bolo cos dushi y artesanía y mucho mas.

Logos: Fundacion Centro Familiar Sabana Basora, Turtug Aruba, and others.

@pay.aw
The easy way to pay

Shop, Order, Buy, Transfer,
and pay using your mobile phone!

Image of a hand holding a smartphone displaying the @pay.aw app interface with various payment options like Pay, Bank to Wallet, Transactions, Food, Shop, Recharge, Bill Payments, Donations, and More.

Available on iTunes and Google Play. Visit www.pay.aw for more information.

QR code to download the app.

Vijfde editie Atech

Technologieconferentie met een Arubaans tintje

ORANJESTAD — De conferentiezalen van het Hilton Aruba Caribbean Resort & Casino waren woensdag en donderdag de locatie van de Atech technologieconferentie, de vijfde editie alweer. In twee dagen werden verschillende workshops georganiseerd en waren verschillende nationale en internationale sprekers uitgenodigd voor presentaties. Daarnaast vond de start-up pitchcompetitie plaats, met een prijs van 10.000 dollar voor de winnaar.

door onze verslaggever
Nadine Salas

Naast de conferentiezaal was een expositie *Tech Island Expo* ingericht, de waar onder anderen de verschillende startups hun producten presenteren. Maar er was ook ruimte voor andere lokale presentaties, zoals bijvoorbeeld *Museum goes tech*, waarbij Brenchie's Lab een 3D geprinte replica van een Amerindiaanse vaas lieten zien die bezoekers op konden zetten voor een virtual reality (VR) presentatie van de archeologische objecten. In een kleine zaal stond augmented reality (AR) bedrijf Enklumet AR-brillen waarmee bezoekers door een creatieve virtuele ruimte liepen met objecten die te manipuleren waren. In de ruimte ernaast toonde kunstenaarscollectief Timebag uit Colombia verschillende artistieke video's. De keynote-presentaties en discussiepanelen werden gegeven in de grote zaal.

Bezoekers
Atech mede-oprichter Rudy Croes vertelt dat er dit jaar zo'n 50 toegangskarten beschikbaar waren voor scholieren en er zo'n 400 bezoekers waren. De kaartjes gingen naar het Maria College en lerarenopleiding IPA. "Maria College heeft ons benaderd omdat ze volgend jaar een fair organiseren waarvan een deel over technologie gaat", vertelt hij.

Start-up competitie
Na een voorronde op woensdag stonden uiteindelijk drie van de zeven start-ups in de finale op donderdagmiddag. The Hurd Co. komt uit Los Angeles en maakt kledingstof uit landbouwafval hennep en cannabis. "Deze stoffen worden momenteel gemaakt uit

bomen, dus wij vinden dat het beter is om afval te hergebruiken", zegt Taylor Heisley-Cook. Het materiaal is zacht, beschermt tegen UV-straling en heeft ook unieke anti-microbacteriële eigenschappen. Het product is ontstaan als afstudeerproject. Tijdens de presentatie blijkt dat het product nog in de laatste fase zit in het laboratorium. "Slechts enkele kleine dingen moeten nog geoptimaliseerd worden", verzekert Heisley-Cook. The Hurd Co. werkt samen met kledingmerk Toad&Co. Is dat succesvol dan zijn ook grotere merken als Patagonia geïnteresseerd.

Papiaments leren
Playhouse Entertainment is in augustus opgericht door echtpaar Maral en Jessica van Montfoort. "We zagen dat onze kinderen Engels spraken, maar wij spreken thuis geen Engels. En dat gebeurt eigenlijk in heel Aruba, dat kinderen liever Engels spreken met elkaar in plaats van Papiaments", vertelt hij aan de krant. Van Montfoort, die zelf twee zonen heeft van drie en zes jaar, realiseerde zich dat dit kwam omdat de kinderen vaak YouTube kijken. Samen met zijn vrouw besloten ze om een Eigen YouTube kanaal in het Papiaments op

te zetten met de avonturen van spin Nini, geanimeerd door Armando Goedgedrag, voor kinderen van 0 tot 5 jaar. Ook brachten ze een voorleesboek uit met behulp van subsidie van Unoca. De teksten worden gecontroleerd in samenwerking met Fundacion Lanta Papiamento (FLP). In de toekomst denkt de ondernemer aan uitbreiding naar de andere eilanden. "Er zijn veel kleine talen die het risico lopen om te verdwijnen en dan gaat de bijbehorende cultuur ook verloren", zegt hij. Als ze winnen willen ze meer video's produceren en een eigen digitaal platform met abonnementsmodel opzetten. "Meedoen aan de competitie heeft ons ook veel contacten en samenwerkingen opgeleverd", vertelt hij. "Winnen zou veel impact voor ons hebben. Het is een kleine markt dus we hebben niet een heel grote investering nodig."

Windturbine
Mayra Martinez van Estudio Gaia L3C uit Puerto Rico presenteert de plannen voor een mobiele wind turbine, de Helice. Het project is een antwoord op orkaan Maria, die een spoor van vernieling trok in Puerto Rico in 2017 en waardoor verschillende delen van het eiland zo'n 300 dagen

zonder elektriciteit zaten. De windturbine is modulair en kan binnen een paar uur opgezet of afgebroken worden, bijvoorbeeld vlak voor en na de storm. "Het basismodel kan zo'n 2.5 kilowatt per dag produceren. Dit vermogen van 2.5 kilowatt zou een Arubaans huishouden voor ongeveer eenderde van de energievoorziening kunnen leveren, legt Martinez' collega Tyler Phillips uit. Op dit moment is de Helice nog een prototype. Het is de bedoeling dat er ook grotere modellen op de markt komen, tot 15 kilowatt en een luxe editie met speakers en laserprojectie, bijvoorbeeld voor festivals. Daarnaast is het ontwerp ook mooi om te zien, Phillips bestempelt het als een combinatie van 'Eco-art, entertainment-energy en duurzaamheid.' Als ze winnen willen ze het geld investeren om het product goedkoper te maken zodat het voor nog meer mensen in de armere regio's van Puerto Rico beschikbaar kan komen.

Arubaans accent
Op de vraag aan Atech mede-oprichter Tristan Every wat voor hem het hoogtepunt is van de jubileumeditie, zegt hij trots te zijn dat dit jaar voor het eerst een Arubaanse winnaar is in de start-up

pitch competitie. Playhouse Entertainment werd gisteren namelijk uitgeroepen tot de winnaar van de cheque van 10.000 dollar. "Ook hadden we dit jaar een prachtige combinatie van zowel buitenlandse sprekers als sprekers uit Aruba en Curaçao, die het geweldig hebben gedaan." Ook de workshops op de eerste mid-dag georganiseerd werden, zaten helemaal vol en waren een groot succes, zegt hij. "Dat geeft aan hoeveel belangstelling er is voor technologie en innovatie." Ook zegt hij trots te zijn dat Atech nu voor het eerst onderdeel is van iets groters, de Immerse Innovation Week en het Aruba Island Takeover Festival. Hij hoopt dat de samenwerking volgend jaar succesvol wordt doorgezet zodat er nog meer mensen van buiten aangetrokken kunnen worden en de Arubaanse samenwerking er nog nauwer bij betrokken, aldus Every.

Minister bezoekt voetbalclub Sparta

ORANJESTAD — Drie voetbaltalenten uit Aruba zijn op dit moment bij de Rotterdamse voetbalclub Sparta voor een tryout, een soort voetbalstage. Het gaat om Kymani Hazel, Shivay Wadhvani en Mitchell Lacle. Bij de club kregen ze bezoek van gevolmachtigde minister Guilfred Besaril. Hij werd ontvangen door het hoofd van de jeugdopleidingen van de club, Camiel van Hoogstraten en kreeg een rondleiding over het trainingscomplex. De minister bracht zijn waardering tot uitdrukking voor de mogelijkheid die Sparta biedt aan jonge talentvolle Arubaanse voetballers. Voor de voetballers is dit een prachtige kans om zich verder te ontwikkelen. Ook Steve Escalona en Raymond Baten van de Latin Caribe Sport Foundation schoven aan bij het gesprek.

Festival Caha di Orgel

ORANJESTAD — Liefhebbers van traditionele Arubaanse muziek komen morgenavond aan hun trekken bij het Festival di Caha di Orgel dat georganiseerd wordt door Museo Historico Aruba. Feestelijke gebeurtenissen werden in het verleden vaak opgeleurd met dansmuziek die geproduceerd werden door deze draaiorgeltjes al dan niet vergezeld van ritmische begeleiding door een wiri-speler. In Fort Zoutman is dit nationale erfgoed te bewonderen en te beluisteren vanaf 6 uur 's avonds. Rond 11 uur zal het festival eindigen.

Aruba Airlines van Curaçao naar Miami

WILLEMSTAD — Vlieg-tuigmaatschappij Aruba Airlines vliegt vanaf 27 november viermaal per week vanuit Curaçao naar Miami. Sinds het faillissement van InselAir was het alleen de Amerikaanse luchtvaartmaatschappij American Airlines die de rechtstreekse route van Hato naar Miami bediende. Na lange tijd komt er weer concurrentie daar.

De Curaçaose minister van Economische Ontwikkeling Giselle Mc William (MAN) zegt in een verklaring erg verheugd te zijn met deze

ontwikkeling en dankt in het bijzonder het airlift-comité bestaande uit het Curaçaose toeristenbureau CTB en Curaçao Airport Partners (CAP) voor hun inzet de afgelopen tijd: "Het harde werken wordt beloond." Ook stelt Mc William een boost voor ons toerisme en dus economie te verwachten. De rechtstreekse vluchten van Aruba Airlines zullen op zondag, maandag, woensdag en vrijdag uitgevoerd worden, met een 180 stoelen tellende Airbus-320. Tickets zijn binnenkort vanaf 429,99 dollar online, via reisbureaus en de verkoopkantoren van Aruba Airlines te koop.

Elegante poëzie in het Papiaments

ORANJESTAD — 'Elegante Poeta' is de titel van de Papiamentstalige gedichtenbundel van dichtster Clarette Quandus. Het is haar vierde publicatie. Ze schreef de uit negentien gedichten bestaande bundel vorig jaar, het jaar van het Papiaments en presenteerde deze afgelopen vrijdag bij de Nationale Bibliotheek van Aruba voor het publiek. Quandus overhandigde ook vijf exemplaren aan de bibliotheek. Ruby Eckmeyer feliciteerde haar namens de minister van Financiën, Economische Zaken en Cultuur Xiomara Ruiz-Maduro (MEP). Als jong kind hield Quandus van schrijven en was acht jaar toen ze voor het eerst van zich liet horen, zo meldt het bericht. In de nieuwe bundel wordt teruggekeken en komen verschillende gevoelens, gedachten en de passie van de dichtster naar voren. De illustraties zijn gemaakt door kunstenaar Elvis Tromp. De interesses van de dichtster zijn literatuur, poëzie, geschiedenis, het lezen van boeken, het bezoeken van historische locaties, culturele evenementen, in de natuur wandelen, fotograferen en reizen. Ook werk ze als vrijwilliger bij het Rode Kruis.

Allerzielen eren met rozenkransgebed

ORANJESTAD — Het is weer Allerzielen morgen; Rooms Katholieken herdenken dan de overledenen. In verband met Allerzielen nodigen pastoor Santiago en Commissie Santana Noord alle kerkgangers uit om op die dag om kwart over zes 's middags samen een rozenkransgebed uit te spreken bij het grafkapel op de begraafplaats in Noord.

Na dit ritueel vindt er vervolgens een heilige mis plaats in de Sint Annakerk die start om zeven uur 's avonds. Wegens Allerzielen worden aan alle families die een dierbare op deze begraafplaats hebben liggen, gevraagd om de graven op te knappen. Wie thuis een urn heeft staan

en deze graag bij wil laten zetten in een specifieke kelder, kan deze laten registreren bij de Commissie van de begraafplaats Noord.

Verder krijgt men van vrijdag 1 november tot en met zondag 3 november de mogelijkheid om een kaarsje aan te steken in de grafkavels van Noord ter gedachtenis aan alle overledenen.

Wie vragen heeft over Allerzielen, het opknappen van het graf of het bijzetten van een urn, kan langsgaan bij de commissie van de begraafplaats Noord gedurende kantooruren. Zij zijn van maandag tot en met woensdag van negen tot tien uur 's ochtends of op vrijdag van half vijf tot half zes 's middags aanwezig.

Bomenproject 'Ban Lanta y Planta' van start

ORANJESTAD — Afgelopen week ging het initiatief 'Ban Lanta y Planta' van start. Doel van het project is om in de komende maand burgers op te roepen zoveel mogelijk bomen te planten op het eiland.

Het idee voor 'Ban Lanta y Planta' kwam vorig jaar tot stand naar aanleiding van een Facebookpost van Ewald Biemans, eigenaar en directeur van het Bucuti en Tara Beach Resort, waarin hij het idee opperde van een bomenplantprogramma om Aruba weer wat groener te maken. Bomen hebben daarnaast natuurlijk enorm veel functies, zoals het verschaffen van schaduw, habitat voor vogels en andere dieren, voedselvoorziening en erosiebestrijding. Na verschillende brainstormsessies en met het advies van de Directie Natuur en Milieu (DNM) en van de Directie Landbouw, Vee- en Visserij Santa Rosa (DLVV) werd een campagne opgezet met het doel in de komende maand zoveel mogelijk mensen aan te zetten tot het planten van bomen. Oktober en november zijn

regenmaanden. Nu is de tijd om te planten. Wie een boom plant die niet kleiner dan een halve meter is, wordt gevraagd om een filmpje van een minuut te maken en dat te delen op de Facebookpagina van 'Ban Lanta

y Planta'. De makers van de filmpjes met de meeste likes en shares winnen een diner bij Elements en BAZ-RRR, een dagje De Palm Island of cadeaubonnen bij Fantastic Gardens. Scholen die zijn aangesloten bij de Dienst

Publieke Scholen (DPS) doen al mee aan 'Ban Lanta y Planta'. Op termijn is het de bedoeling dat 'Ban Lanta y Planta' een langdurig project wordt. De organisatoren zijn nog op zoek naar financiers.

Euro

Kleine winsten

AMSTERDAM — De Euro-pese aandelenbeurzen lieten vandaag kleine winsten zien. De AEX-index op Beursplein 5 noteerde rond het mid-daguur 0,4 procent hoger op 578,95 punten. De MidKap dikte 0,9 procent aan tot 866,27 punten. De beurzen in Parijs, Londen en Frankfurt wonnen tot 0,4 procent. Sterkste stijger in de AEX was staalconcern ArcelorMital (plus 2 procent). Galapagos won 1,6 procent. Het biotechnologiebedrijf zal tijdens een congres in Atlanta nieu-we data over reumamiddel filgotinib presenteren. Wolters Kluwer sloot de rij met een verlies van 1,7 procent. De informatieleverancier herhaalde zijn groeiverwachtingen en kondigde aan het aandeleninkoopprogramma te vergroten tot 350 miljoen euro. ASMI ging aan kop bij de middelgrote bedrijven met een plus van ruim 7 procent. De chiptoeleverancier is begonnen met een aandeleninkoopprogramma ter waarde van maximaal 100 miljoen euro. De euro noteerde op 1,1142 dollar, tegen 1,1150 dollar een dag eerder. Een vat Amerikaanse olie kostte 0,4 procent meer op 54,43 dollar. Brentolie werd 0,2 procent duurder op 59,76 dollar.

Tokio

Verlies

TOKIO — De aandelenbeurs in Japan is vandaag met verlies gesloten. De beurs in Tokio blijft maandag dicht vanwege een nationale feestdag. De Nikkei in Tokio ging uiteindelijk 0,3 procent lager het weekeinde in op 22.850,77 punten. Nintendo dikte bijna 8 procent aan. Het bedrijf wist de operationele winst afgelopen kwartaal meer dan te verdubbelen dankzij een sterke vraag naar zijn spelcomputer Switch. De maker van fabrieksrobots Keyence steeg ruim 8 procent na publicatie van de kwartaalcijfers en de aankondiging van een aandelensplitsing. De beurs in Shanghai steeg tussentijds 1 procent. Uit cijfers van marktonderzoekers Caixin en Markt bleek dat de bedrijvigheid in de Chinese industrie in oktober sterker dan verwacht is toegenomen. Een dag eerder wezen cijfers van de Chinese overheid nog op een krimp van de industrie. De Hang Seng-index in Hongkong klon 0,6 procent en de Kospi in Seoul won 0,7 procent. De All Ordinaries in Sydney eindigde met een plus van 0,1 procent.

Wall Street

Hoger

NEW YORK — De aandelenbeurzen in New York zijn vandaag hoger geopend. De aandacht op Wall Street ging vooral uit naar het belangrijke banenrapport van de Amerikaanse overheid dat duidelijk sterker uitviel dan verwacht. De Dow-Jonesindex noteerde kort na aanvang 0,5 procent hoger op 27.190 punten. De brede S&P 500 won 0,6 procent tot 3054 punten en de technologiegraadmeter Nasdaq klon 0,5 procent tot 8336 punten. Volgens het ministerie van Arbeid kwamen er in oktober, afgezien van de landbouwsector, 128.000 banen bij in de Verenigde Staten, na een opwaarts bijgestelde aanwas van 180.000 arbeidsplaatsen een maand eerder. De banengroei was aanzienlijk sterker dan voorzien want economen hadden gemiddeld op 85.000 nieuwe banen gerekend. De werkloosheid in 's werelds grootste economie was 3,5 procent. Het banenrapport speelt een belangrijke rol bij het rentebeleid van de Federal Reserve. Eerder deze week verlaagde de Fed de rente voor de derde keer dit jaar. Verscheidene Fed-bestuurders geven vandaag speeches.

Apple zint op goede verkopen feestdagen

CUPERTINO — Apple verwacht veel van de komende feestdagenperiode. De technologiegigant rekent op goede verkopen van iPhones, AirPods en de Apple Watch, maar ook van diensten als Apple TV+. De hoge verwachtingen zijn meer dan waar analisten op rekenden.

De verwachtingen van investeerders waren overigens al niet laag vanwege de vorige maand onthulde, goed ontvangen nieuwe iPhones. Ondanks de tragere iPhone-verkopen én de gemiddeld minder hoge prijzen voor de parapedaardjes van het bedrijf is de beurswaarde met 12 procent gestegen sinds de

presentatie op 10 september. Mede daardoor herpakte Apple de 'titel' van meest waardevolle beursbedrijf ter wereld. De omzet in het vierde kwartaal van het gebroken boekjaar steeg met 2 procent tot 64 miljard dollar. Van de opbrengsten kwam 60 procent uit het buitenland. Dat

kwam onder meer doordat de afzwakking van de verkopen in China beperkt werd gehouden. De nettowinst zakte van 14,1 miljard tot 13,7 miljard dollar, maar de resultaten waren toch beter dan verwacht.

De trend van dalende iPhone-verkopen werd niet doorbroken. Ondanks een daling van de opbrengsten met 9 procent zijn de smartphones nog een zeer belangrijke inkomstenbron voor Apple. De groei komt nu van de categorie zogeheten wearables,

zoals slimme horloges en (draadloze) oordoppen. In een toelichting op de cijfers stipte topman Tim Cook onder meer de prestaties van Apple Pay aan. Volgens hem verwerkt de betaaldienst, die sinds kort ook in Nederland door banken omarmd is, inmiddels meer transacties dan betalingsdienstverlener PayPal. Bovendien groeit Apple Pay vier keer zo snel. Apple lanceerde onlangs ook een eigen creditcard. Die kan voortaan ook worden gebruikt om renteloos een nieuwe iPhone te kopen.

‘Grootste Griekse bank verdacht van corruptie’

ATHENE — Piraeus Bank, de grootste bank van Griekenland, is mogelijk betrokken bij een corruptieschandaal. Een belangrijke Griekse aanklager beschuldigt het financiële concern van verboden transacties met het Amerikaanse conglomeraat Libra Group, meldde de Britse zakenkrant *Financial Times*.

De verdachte geldstromen zouden de toen in Griekenland geldende kapitaalbeperkingen hebben overschreden. Griekenland voerde in 2015 kapitaalbeperkingen in om massale faillissementen van banken te voorkomen. Deze zijn vervolgens stap voor stap versoepeld en de laatste daarvan zijn eerder dit jaar opgeheven. Een onderdeel van de kapitaalbeperkingen was een verbod op transacties met buitenlandse partijen. Maar Piraeus maakte volgens aan-

Foto: Shutterstock

klager Eleni Touloupaki geld over naar offshorebedrijven in Cyprus die onder Libra vielen. Naar deze transacties wordt sinds 2016 al on-

derzoek gedaan. De relatie tussen Libra, waarvan de oprichters uit een invloedrijke Amerikaanse familie van Griekse af-

komst komen, en Piraeus is al meerdere jaren heel nauw. Libra verstrekke meerdere leningen aan de bank en kocht aandelen Piraeus.

Trump waarschuwt Johnson over brexit-deal

WASHINGTON — Als het Verenigd Koninkrijk uit de Europese Unie stap met de deal zoals die er nu ligt, wordt het voor de Britten een stuk lastiger om ook een handelsovereenkomst met de Verenigde Staten te sluiten. Die boodschap stuurde de Amerikaanse president Donald Trump in een radio-interview uit naar de Britse premier Boris Johnson.

Volgens Trump kunnen het VK en de VS veel beter zaken doen, met een voor de Britten betere' brexit-deal. "Wij willen handel drijven met het VK en zij met ons", aldus Trump. "Maar bepaal de aspecten in de overeenkomst maken dat onmogelijk." De Amerikaan wees op onderdelen in de brexit-deal die handel met de VS op bepaalde vlakken uitsluit. Hij

noemde dat 'belachelijk'. De opmerkingen van Trump zijn slecht nieuws voor Johnson, die de commerciële kansen met de VS als een van de grootste bonussen van de brexit neerzette. De Britse premier hoopt op een verkiezingsoverwinning op 12 december om het parlement daarna eindelijk te laten instemmen met de Britse EU-uittrekking. Trump, die zichzelf als dealmaker bestempelt, zei verder dat de VS in gesprekken een sterke positie innemen. "De premier weet hoe lastig dat is. Hij kijkt veel naar de VS", aldus Trump. De Britse oppositieleider Jeremy Corbyn verweet Johnson gisteren nog een eenzijdige uitverkoop te houden in de richting van Trump. Daarbij zou Johnson te haastig te werk gaan om maar een akkoord met Washington te bereiken.

Commercieel directeur Schiphol vertrekt

AMSTERDAM — Schiphol Group moet op zoek naar een nieuwe commercieel directeur. André van den Berg heeft laten weten af te zien van een tweede termijn als bestuurder bij de luchthaven. Zijn huidige termijn eindigt op 1 april volgend jaar.

Na twaalf jaar bij Schiphol te hebben gewerkt is het volgens Van den Berg tijd om

‘even gas terug te nemen en meer aandacht te besteden aan wat meer persoonlijke zaken’. Schiphol-baas Dick Benschoop zegt begrip te hebben voor de persoonlijke afwegingen die Van den Berg heeft gemaakt. De komende maanden zal de Raad van Commissarissen in samenspraak met de directie een opvolger zoeken. Dan zal er ook duidelijkheid zijn over het exacte tijdstip van opvolging.

China doet webverkoop e-sigaretten in de ban

PEKING — China heeft de online verkoop van e-sigaretten verboden. Daarmee krijgt de opkomende, maar omstre-den vapingindustrie een nieuwe klap te verwerken. E-sigaretten liggen wereldwijd onder een vergrootglas in verband met mysterieuze gezondheidsproblemen bij gebruikers. Ze zijn al in tal van landen, waaronder India en Australië, in de ban gedaan.

Alle websites en apps in China die e-sigaretten verkopen, moeten van de autoriteiten worden gesloten en alle online marketingcampagnes moeten worden stopgezet. De maatregelen

zijn gericht op het beschermen van jongeren tegen het vaperen, luidt de officiële verklaring. Een aan vaping gelinkte longziekte heeft al meerdere levens geëist. Daardoor is het sentiment rond e-sigaretten, die ooit gezien werden als handig hulpie voor stoppen met roken, stevig omgeslagen. De Amerikaanse medicijnen- en warenautoriteit FDA stelde onlangs dat Juul, het grootste e-sigarettenbedrijf in de Verenigde Staten, zonder gedegen bewijs beweert dat zijn producten veiliger zijn dan normale sigaretten. In Europa zijn e-sigaretten niet verboden, maar er gelden wel veel strengere regels dan in de VS.

VS willen soepelere regels belastingontwikijing

WASHINGTON — De regering van de Amerikaanse president Donald Trump wil de regelgeving tegen belastingontwikijing versoepelen. Dat zei minister van Financiën Steven Mnuchin, die de bestaande afspraken ‘achterhaald’ noemde.

De huidige regels waren een belangrijk stokpaardje van president Barack Obama, die deze tegen de zin van veel machtige bedrijven

doorvoerde. De zogeheten 385-regelgeving omtoedigde bedrijven om winsten over te hevelen naar landen met gunstigere belastingtarieven.

Mnuchin vindt dat de regelgeving te veel bedrijven raakt, ook die zich niet aan belastingontwikijing schuldig maken. Hij wil met een gerichte aanpak komen, die moet leiden tot lagere kosten voor bedrijven. Dat zou de werkgelegenheid ten goede komen.

Stevig winstalarm autoconcern Mazda

TOKIO — Het Japanse autoconcern Mazda Motor snijdt flink in zijn winstverwachting voor het lopende gebroken boekjaar. Het bedrijf wijst daarbij op negatieve wisselkoerseffecten en zwakkere verkopen in de Verenigde Staten en China.

Voor het boekjaar dat eind maart volgend jaar eindigt, rekent Mazda nu op een operationele winst van 60 miljard yen, omgerekend circa

500 miljoen euro. Eerder had de op vier na grootste autobouwer van Japan op 110 miljard yen gerekend. In het voorgaande boekjaar werd een operationeel resultaat van 83 miljard yen behaald. In de eerste helft van het jaar boekte Mazda lagere resultaten, met een daling van de wereldwijde autoverkoop met 8 procent.

Het bedrijf heeft een doelstelling uitgesproken voor een jaarlijkse verkoop van 1,8 miljoen auto's in 2025.

ANWB verkoopt reisdochter SNP Natuurreizen

DEN HAAG — De ANWB verkoopt reisdochter SNP Natuurreizen aan Partners in Travel Group. Daarmee komt het bedrijf, dat bekend is van fietsvakanties en huttentochten, na bijna vijftien jaar weer terug in handen van de oude eigenaren. De verkoop heeft geen gevolgen voor het personeel.

SNP en de ANWB blijven wel nauw samenwerken. Zo blijft ANWB Ledenreizen wandelvakanties aanbieden die door SNP zijn ontwikkeld. Gert Nieuwboer, de huidige directeur van SNP,

wordt medeaandeelhouder en blijft de eindverantwoordelijke voor de reisorganisatie. Er zijn geen financiële details naar buiten gebracht. Onlangs werd juist bekend dat de ANWB fors gaat investeren in zijn reizenpoot en een deel van zijn reisorganisaties samenvoegt. FOX Verre Reizen, Pharos Reizen, ANWB Ledenreizen en ANWB Kampeerreizen worden gezamenlijk ondergebracht in ANWB Reizen Beheer. SNP Natuurreizen is vanwege zijn vestigingslocatie in Nijmegen en zijn meer specialistische aanbod niet meegenomen in deze samenvoeging.

WE SAVE, WE CARE, WE EDUCATE!

E-mail: info@animalrightsaruba.com

Website: www.animalrightsaruba.com

Phone numbers: **593-4584**

For donation Aruba Bank, account number: 123.311.213

Aruba is Beautiful!

...And Clean...

Support:

Fundacion Aruba Limpi

☎ 583-8383

NEW YORK				AMSTERDAM			
	1-Nov				1-Nov		
DOW JONES	27.306,58	0,56%		AEX	581,15	0,78%	
S&P 500 INDEX	3.059,71	0,73%		ARCELOMITTAL	14,06	6,30%	
NASDAQ	8.361,73	0,84%		AEGON NV	3,95	1,88%	
AMAZON.COM INC	1.792,40	0,89%		KONINKLUKE AHOL	22,41	0,36%	
APPLE INC	253,43	1,88%		AKZO NOBEL	83,37	0,99%	
BAIDU INC-SP ADR	103,40	1,52%		DSM (KOLIN)	240,30	2,26%	
BERKSHIRE HATH-B	214,40	0,86%		DSM (KOLIN)	108,50	2,12%	
BOEING CO/THE	344,23	1,27%		HAL TRUST	137,00	0,74%	
CHITGROUP INC	73,14	1,78%		HEINEKEN NV	91,48	0,02%	
COCA-COLA CO	54,02	-0,78%		ING GROEP NV	10,18	0,47%	
COSTCO WHOLESALE	286,78	-0,11%		KEN KOWIN NV	2,76	-0,61%	
WALT DISNEY CO	132,02	1,62%		KONINKLUKE PHIL	39,61	0,87%	
3D SYSTEMS CORP	9,61	1,21%		RANDSTAD NV	50,02	0,77%	
EBAY INC	35,29	0,10%		ROYAL DUTCH SHA	26,27	0,88%	
FACEBOOK INC-A	192,82	0,61%		TOTMOT	10,29	1,54%	
GENERAL ELECTRIC	10,27	2,86%		TOTAL SA	47,78	1,37%	
ALPHABET INC-A	1.263,13	0,34%		UNILEVER NV	52,73	-0,42%	
HP INC	17,66	1,64%		W.P. STEWART HOL	549,53	-0,40%	
HOME DEPOT INC	236,14	0,67%					
INTEL CORP	56,29	-0,43%					
JOHNSON&JOHNSON	131,45	-0,45%					
MICROSOFT CORP	143,41	0,03%					
PROCTER & GAMBLE	123,57	-0,75%					
ROYAL DUTCH-ADR	58,64	1,15%					
STARBUCKS CORP	83,11	-1,72%					
TWITTER INC	29,61	-1,21%					
WALMART INC	117,72	0,35%					
EXCHANGE TRADED FND							
AMERICAN MLP - AMLP	8,60	0,64%					
ISH GBL HY BD - GHY	48,93	-0,18%					
ISH IBXX:HY BD - HYG	86,78	-0,03%					
ISH SELECT DIV - DYY	103,15	1,04%					
ISH MSCI EMKT - EEM	43,18	1,41%					
ISH MSCI PAC - EPP	46,44	1,20%					
ISH RUSSELL - INV	178,92	0,80%					
ISH S&P 500 - SPY	184,01	0,48%					
ISH EUROPE - IEV	45,09	0,58%					
INVECO QQQ TRUS	198,29	0,61%					
INVECO DB COMMO	15,49	1,02%					
SPDR S&P INT DIV-DWX	40,23	0,60%					
SPDR MID 400	380,96	1,33%					
SPDR S&P 600 SMA	69,55	1,46%					
VANGUARD REIT - VNQ	93,66	-0,88%					
WSDOMTR JAP H-EQ-QJ	53,25	-1,01%					
Source Bloomberg							

(sporen van) een
zeeschildpad gezien?

Bel **TURTLE HOTLINE :**
592 93 93

**Fundacion pa Hende Muhe
den Dificultad**

Bel: 583 5400 – Primavera 1-B
Ma –Vr 8 am – 5 pm

STOP Huiselijk geweld!

A Standard Of Excellence Since 1916

Private Banking & Investment Services

Lio Capriles Banking Center | Schottegatweg (oost) z/n
P.O.Box 305 | Curaçao | Tel 466 1818 | Fax 466 1633
e-mail: pbis@mcb-bank.com | website: www.mcb-bank.com/pbis

Officiële opening HNO blijft 15 november

Technische problemen bij CMC al onder de loep

WILLEMSTAD — Gebreken in het optisch netwerksysteem bij het Curaçao Medical Center (CMC) zijn twee weken geleden onder de aandacht gebracht van de directie van Hospital Nobo Otrobanda (HNO). Ballast Nedam is toen reeds opgedragen deze omissies te verhelpen, meldt directeur Gilbert Martina die ook gelijk aangeeft dat 15 november vooralsnog de streefdatum blijft voor de officiële opening van het ziekenhuis.

In aanloop naar de officiële ingebruikname van het CMC volgende maand lekte een inspectierapportage van het Nederlandse bedrijf AT Osborne, dat belast is met de inspectie van het complex. Deze onderneming bracht een negatief rapport uit over de installatie van het optisch netwerksysteem. Martina zette desgevraagd uiteen dat de in het Nederlandse dagblad *Trouw* gepubliceerde informatie over de gebreken in het optische netwerksysteem, al op 18 oktober door AT Osborne aan HNO werd meegedeeld. Ditzelfde rapport werd door het inspectiebureau ook verzonden naar Stichting Ontwikkeling Nederlandse Antillen (Sona). “De gisteren in *Trouw* uitge-

lekte informatie plus foto's en die vanochtend in een aantal lokale kranten verschenen, zijn afkomstig van het door AT Osborne toegezonden rapport. Er is gelijk werk van gemaakt in die zin dat Ballast Nedam erop zal toezien om een en ander te verhelpen. Ik kan echter niet aangeven of dat al is gebeurd,” verklaarde Martina. De statutaire directeur van HNO Transitie en Exploitatie NV stelt dat AT Osborne deel uitmaakt van drie inspectieschakels tijdens de bouw van het nieuwe ziekenhuis: “De bouw van het CMC is vanaf het begin onderworpen aan intensieve inspecties. Behalve AT Osborne maakt de Inspectie Volksgezondheid ook essentieel deel uit hiervan, terwijl

er ook contact is met Ballast Nedam. De inspectie van de bouw is een dagelijkse onderneming.” Behalve de gebreken in het optisch netwerksysteem, doen hardnekkige geruchten de ronde dat er ook omissies zijn in de betonnen constructie van het ziekenhuis. Er wordt hierbij gerefereerd aan onder andere doorlopende scheuren in de garagemuren. Om deze scheuren te kunnen dichten werd het cement-injectiesysteem toegepast. Martina verklaarde geen weet te hebben hiervan, terwijl zijn collega-directeur bij HNO Vastgoed en Beheer NV, Donaldito Garmers, niet bereikbaar was voor commentaar.

Martina verklaarde dat HNO de veiligheid van de patiënten en het ziekenhuispersoneel voorop stelt en in dit kader eventuele gebreken grondig onder de loep neemt. In verband hiermee zette hij uiteen dat in overleg met de directie van het St. Elisabeth Hospitaal (Sehos) drie

functionaliteiten vooralsnog niet overgaan naar het CMC: Catherisatielaboratorium, Interventieradiologie en Liniare versneller. Tot slot stelt Martina dat HNO 15 november als streefdatum hanteert voor de officiële ingebruikname van het CMC. De directeur HNO Transitie en Exploitatie geeft aan dat de Inspectie Gezondheid een belangrijke rol vervult en dé instantie is om aan te geven of het ziekenhuis opengaat. In dat kader verklaarde inspecteur Sirving Keli desgevraagd aan dat de Inspectie al geruime tijd contact onderhoudt met HNO en periodieke inspecties uitvoert in het CMC. Dit geschiedt per afdeling die wordt opgeleverd. Hij geeft aan dat de laatste inspectiefase volgende week ingaat met als einddatum 8 november, alhoewel dat ook later kan uitvallen. De bedoeling is dat controleurs van de brandweer ook het ziekenhuis zullen bezoeken en dat aan een grondige inspectie onderwerpen.

Coalitiefracties bezorgd om personeel onderaannemers Isla

WILLEMSTAD — De coalitiefracties PIN, PAR en MAN hebben een verzoek ingediend voor een urgente vergadering van de Centrale Commissie over de situatie van de werknemers die via onderaannemers op het Isla-terrein werken.

Volgens de Statenfracties werkten zo'n 1500 mensen via een aannemer of via hun eigen bedrijf voor de raffinaderij. Van deze groep hebben meer dan 600 personen hun baan al verloren en hebben enkelen zelfs het eiland verlaten.

Deze alarmerende situatie blijkt ook uit de recente cij-

fers van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). De werkloosheid is drastisch gestegen naar 21,2 procent. Bovendien hebben in minder dan een jaar zo'n 6000 inwoners het eiland verlaten, aldus de indianers. “Menteel gaat alle aandacht naar de 1200 werknemers die in vaste dienst zijn bij de Isla. Dit creëert de indruk

dat de groep die indirect op het Isla-terrein werkzaam is wordt vergeten”, aldus de parlementariërs. Over twee maanden loopt het huidige leasecontract met de Venezolaanse staatsmaatschappij PdVSA af.

Het is volgens de indianers belangrijk dat het parlement de vertegenwoordigers van deze vergeten groep hoort over wat er nu speelt. De coalitiefracties vragen onder andere de aanwezigheid van Alcides Cova, de voorzitter van vakbond SGTK.

Virusaanval op ministerie BPD

WILLEMSTAD — Het ministerie van Bestuur, Planning en Dienstverlening (BPD) is het slachtoffer geworden van een virusaanval via internet. Dit werd gisteren bevestigd door Myron Eustatius, secretaris-generaal (SG) van BPD.

“Het was een aanval met zogenoemde ransomware, een virusaanval waardoor uit eerste onderzoek enkele files van ambtenaren zijn besmet. Wij hebben direct actie ondernomen en een anti-vi-

rusprogramma ingezet. Uit voorzorg is gisteren ook de mailservers uit de lucht gehaald”, zo verklaarde de SG gisterochtend aan de *Amigoe*. Volgens Eustatius is niets

ernstigs beschadigd en was er een gelukkig een back-up van alle files. De ransomware bleek na intern onderzoek ook niet erg gecompliceerd, niet erg ‘sophisticated’, zo vulde Eustatius aan.

De overheid heeft inmiddels ministeriebrede maatregelen genomen om een nieuwe aanval op andere ministeries te minimaliseren.

Groen licht voor verdere behandeling Sofa-verdrag

DEN HAAG — Het verdrag over de status van Amerikaans defensiepersoneel op Curaçao wordt zoals gepland op korte termijn besproken, inclusief de definitieve goed- of afkeuring. De Tweede Kamercommissie voor Buitenlandse Zaken is akkoord gegaan met een verzoek van minister Stef Blok van Buitenlandse Zaken om de behandeling niet uit te stellen. Ook de Staten van Curaçao willen een behandeling op korte termijn nadat eerder nog om uitstel werd gevraagd.

Het verdrag is het zogeheten Status of Forces Agreement (Sofa-verdrag) en regelt de status van Amerikaans defensiepersoneel voor een

termijn van meerdere jaren. Door de overeenkomst kan defensie sneller en beter gebruikmaken van faciliteiten op Curaçao voor noodhulp of trainingen. Minister Blok heeft meerdere malen benadrukt dat het verdrag geen relatie heeft met de ontwikkelingen in Venezuela of eventuele plannen voor militair ingrijpen. “Het verdrag heeft inmiddels een hele geschiedenis”, zei commissievoorzitter Pia Dijkstra (D66) gisteren. Ze noemde het oorspronkelijke verzoek om uitstel door de Curaçaose Staten, die de behandeling bij wilden wonen en daarom de voorkeur gaven aan een debat voor of na het Interparlementair Koninkrijksoverleg (Ipko) in Den Haag. Op verzoek van de commissie liet minister

Blok weten dat uitstel een belemmering kan zijn voor mogelijke noodhulp bij het orkaanseizoen van 2020. “Inmiddels is er een brief van de Staten van Curaçao gekomen, waarin staat dat de Staten het verzoek om uitstel intrekken. De stand van zaken is dat we dit gewoon kunnen behandelen”, zei Dijkstra. Kamerlid Sjoerd Sjoerdsma (D66) zei dat het verdrag wat hem betreft als hamerstuk kan worden goedgekeurd, dus zonder stemming. Maar SP'er Sadet Karabulut vindt een openbare behandeling en stemming wel noodzakelijk. Zij wil een garantie dat er geen verband is met de ontwikkelingen in Venezuela. Blok wil het verdrag uiterlijk in december bespreken, maar een datum is nog niet bekend.

‘Faillissement BDO enige manier om schade te beperken’

WILLEMSTAD — Alles wijst erop dat Banco del Orinoco (BDO) nauwelijks bezittingen (meer) heeft. Maar als er daadwerkelijk meer assets zouden zijn dan de relatief kleine bedragen op enkele bankrekeningen, dan zou dat heel erg goed nieuws zijn, maar nog steeds bij lange na niet voldoende om de enorme schuldenlast van de bank te kunnen delgen. Dat zei advocaat Roderick van Hees eergisteren namens de Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten (CBCS) tijdens de behandeling van de zaak die de aandeelhouders en enkele cliënten van BDO hebben aangespannen tegen het faillissement.

Volgens Van Hees is de financiële toestand van BDO ronduit deplorabel, zodat voortzetting van de noodregeling geen redelijk doel dient en een faillissement dus de enige optie is. “En het bijzondere is: dezelfde aandeelhouders die nu verzet hebben ingesteld tegen het faillissement, meenden twee maanden geleden nog dat er geen toekomst meer was voor BDO. Dus wat willen zij dán?” Het faillissement heeft volgens de advocaat grote gevolgen, in het bijzonder voor rekeninghouders en werknemers, maar het uitspreken daarvan was in hun belang. De werknemers lijken nog steeds blind vertrouwen te hebben in hun voormalige broodheren. “De werkelijkheid is echter dat BDO en haar aandeelhouders rekeninghouders, CBCS, het Gerecht én de werknemers om de tuin hebben geleid door te schuiven met effecten en het vervalsen van documenten. Een faillissement is de enige weg om de

enorme schade die hierdoor is veroorzaakt nog (een heel klein beetje) te beperken”, aldus Van Hees in zijn pleitnota.

Dwarsbomen

De kern van het geschil is de vraag of BDO nu wel of niet een negatief eigen vermogen heeft. Specifieker: of de custodians (Vistra, Farrington en Welden) effecten voor BDO houden ter waarde van 1,4 miljard dollar. De naspeuringen van CBCS en de curatoren hebben ertoe geleid dat één van de drie beweerde ‘custodians’ zijn deuren plotseling gesloten heeft. Bovendien is gebleken dat Vistra geen custodian-vergunning heeft en ook maar één effect voor BDO houdt. Ook Farrington houdt niets voor BDO, maar rapporteert enkel over effecten die BDO zou hebben, op basis van door haar aandeelhouder Cartera zelf aangeleverde gegevens. Tot slot is het in Uruguay gevestigde Welden tot liquidatie overgegaan.

In zijn laatste jaarverslag verklaarde Welden geen effecten voor derden te houden. Naar aanleiding van de tegengestelde berichten van BDO wil de toezichthouder in Uruguay nu stappen zetten tegen Welden. Alle commotie heeft Welden kennelijk doen besluiten de deuren te sluiten. Ondertussen proberen de aandeelhouders er alles aan te doen om de uitvoering van het faillissement te dwarsbomen. Dit gebeurde onder andere door een stroom van insinuaties aan het adres van de CBCS, inclusief het opzetten van de werknemers tegen de CBCS, steeds via Curaçao Chronicle, een door de aandeelhouders van BDO gefinancierde nieuwssite, aldus Van Hees.

Vonnis

De rechter doet op 13 november uitspraak. De aandeelhouders en BDO worden in deze zaak vertegenwoordigd door Jairo Bloem van Soliana Bonapart & Aardenburg. Shalten Hato van hetzelfde advocatenkantoor staat de BDO-werknemers juridisch bij. Van Hees stelde dat BDO niet-ontvankelijk is, omdat Bloem haar niet kan vertegenwoordigen. Al vóór de aanvraag van het faillissement op 27 september waren de oud-bestuurders niet (meer) in functie vanwege de noodregeling.

Plan voor tegemoetkoming schuldeisers

Versobering carnaval Bándabou 2020

Lisette Jansen (voorzitter FKBB), Rignald Maduro en Johnny Isabella (beiden transitieteam).

WILLEMSTAD — Fundashon Karnaval Banda Bou (FKBB) heeft een plan opgesteld om haar schuldeisers tegemoet te komen. Ook gaat het plan uit van het creëren van een gezonde financiële situatie voor het carnaval in 2020.

Dat maakte de trekker van het carnavalsfeest op Bándabou eergisteren bekend tijdens een persconferentie. De stichting, die jaarlijks een overheidssubsidie ontvangt, kreeg voor het afgelopen carnavalsfeest weinig steun van sponsors. Hierdoor bleef de organisatie met een niet nader gekwantificeerde schuld achter bij verschillende leveranciers.

Ook intern waren er problemen waardoor niet alles vlekkeloos verliep. Het ministerie van Cultuur was op de hoogte van de financiële problemen van FKBB, maar de minister is tot het besluit gekomen dat het carnaval van Bándabou moet blijven voortbestaan. Om de carnavalsparade van Bándabou volgend jaar te kunnen houden is er een transitieteam aangesteld. Het team bestaat onder andere uit Rignald Maduro, Clayton Mogen en Johnny Isabella. Zij worden ondersteund door Clint Gosepha, Rodney Aniseto, Erickson Vicario, Eugene Goedgedrag en tal van andere personen. Met de associatie van carnavalsgroepen AGKK

is afgesproken dat de groepen van Bándariba die op 22 februari aan de optocht van Bándabou willen deelnemen zich bij AGKK moeten registreren. Volgende maand vindt er een symposium plaats met alle stakeholders om te praten over de toekomst van de carnavalsparade van Bándabou.

Versobering

De officiële opening van het carnaval van Bándabou is op 5 januari bij Playa Kenepa van 12.00 tot 18.00 uur. De scholenopectocht is op 21 februari en de grote optocht van Bándabou is op 22 februari. Een van de versoberingen van het carnavalsfeest is het afschaffen van de Reina, Prins en Pancho-

verkiezingen in Bándabou. Doordat de overheid hiervoor geen subsidie verleent is besloten deze niet meer te organiseren. FKBB heeft daarentegen voorgesteld dat degenen die bij de verkiezingen van Bándariba op de tweede plaats eindigen, de vertegenwoordigers van Bándabou worden. Fundashon JAG, de trekker van het carnavalsfeest op Bándariba, moet nog op het voorstel reageren.

Rudwin ‘Win’ Mogen is verkozen tot de ‘baluarte’ van het carnaval van Bándabou 2020. Mogen krijgt de hommage voor de werkzaamheden die hij heeft verricht bij het in goede banen leiden van de carnavalsparade.

Nederlandse zorgdelegatie in november weer op Curaçao

WILLEMSTAD — Een delegatie uit Nederland zal in november op Curaçao zijn voor een werkbezoek. Het betreft een vervolg op het bezoek van 20 tot 26 september aan ons eiland.

De vertegenwoordigers van Nederlandse en Antilliaanse organisaties in Nederland waren zeer tevreden over hun bezoek in september. Het betrof toen vertegenwoordigers van de organisaties

OCAN, Veiligheidshuis Den Helder, Stichting Fier Friesland, Sosio na Trabou, Parlan Jeugdzorg en experts op het gebied van huisvesting, coaching en andere gebieden. “Het was een goed bezoek. Er staat nu al een vervolfbezoek op het programma, welke zal plaatsvinden in de week van 18 november”, zo verklaarde Jeannette Juliet-Pablo van de Unidat di Bario Korsou gisteren desgevraagd

aan de *Amigoe*. De bezoekers hebben in september diverse workshops bijgewoond. Ook zijn bezoeken afgelegd aan diverse organisaties, aan het bevolkingsbureau en onder anderen aan de ministers van Sociale Zaken en Justitie en de gouverneur. De bezoekers waren vooral geïnteresseerd hoe men op Curaçao omgaat met problemen als huiselijk geweld, migratie in het algemeen,

en specifiek de migratie volgens gezondheidsredenen en familieomstandigheden, problemen met betrekking tot minderjarigen en werkloten. Dit zijn namelijk de problemen waarmee Curaçaönaars in Nederland te maken hebben. Het vervolgbezoek zal zich vooral concentreren op sociaal-maatschappelijke vraagstukken en de wijze van aanpak op zorggebied op Curaçao, aldus Juliet-Pablo.

Knelpunten toevoer

Logistieke uitdagingen dagelijkse kost voor grootgrutter Bonaire

KRALENDIJK — “Het moeilijkste dat er is.” Bijna elke dag staat Wil Verhoeven voor een nieuwe logistieke uitdaging. De directeur van het Van den Tweel-concern op Bonaire ziet met verontrustende regelmaat de bevoorrading van zijn winkels in de knel komen door vertraagde vrachtschepen of douaneformaliteiten. Logistiek is zijn nachtmerrie.

Op het ogenblik stokt de toevoer van producten uit Europa en Noord-Amerika door een ongelukkige samenloop van omstandigheden. “Een vrachtschip met voor ons bestemde containers aan boord moest de oversteek vanwege een mankement afbreken en terugkeren naar Rotterdam. Daar zou de lading op een ander schip worden overgezet maar dat is niet gebeurd. Nu is die boot weliswaar weer in de vaart maar gaat nu eerst naar Cartagena in Colombia om pas vervolgens koers te zetten naar Curaçao”, zo vertelt Verhoeven.

Ook in de logistiek wegen de laatste loodjes het zwaarst. Het stukje tussen Willemstad en Kralendijk wordt verzorgd door de pendelschepen van Don Andrés. “Dat gaat doorgaans prima, maar het grotere schip van Don Andrés ligt in het dok voor onderhoud. Het klei-

nere schip kan in theorie twee keer per etmaal heen en weer varen maar dat lukt in de praktijk niet omdat de douane op Curaçao tussen tien uur ’s avonds en zes uur ’s ochtends slaapt. Zij kunnen dan de voor Bonaire bestemde containers niet van een zegeltje voorzien dat hier weer nodig is voor de inklingering.”

Schappen vullen
Laverend tussen een kapot vrachtschip, een uitgeschakelde pendelboot en afwezige douanebeamten moeten Verhoeven en zijn team toch de schappen vullen van de twee grootste supermarkten op Bonaire. Het afstemmen van het inkoopproces op de grillen van het transportwezen is bijna onbegonnen werk. “Het bestelproces ligt dan meteen aan gort. Wij kunnen moeilijk bepalen wanneer een vertraagde container wel op het eiland

arriveert en of de spullen die erin zitten dan nog wel verkoopbaar zijn. Wij kunnen in zo’n geval weinig anders doen dan bijbestellen om er zeker van te zijn dat de winkel behoorlijk bevoorrad is. Het blijft een hele toer om precies te achterhalen wat in welke container zit. Soms krijgen we daardoor te veel van het ene terwijl er een tekort bestaat aan het andere product. Je raakt gewoon de tel een beetje kwijt.”

Verontschuldigen
De laatste tijd lijkt de toevoer iets vaker te stokken dan voorheen. Het publiek treft bij de ingang van de winkel bordjes met daarop de welgemeende verontschuldigen van de directie voor het ongemak. Verhoeven ziet de oplossing in het uitschakelen van Curaçao als transitstop: “Bonaire heeft een eigen containerhaven zodat vrachtschepen hun lading direct hier aan wal kunnen zetten. Dat zou de logistiek een stuk eenvoudiger maken.”

Containerhaven
Door perikelen in de haven van Curaçao zoals stakingen

en een douane die zich ook wil bemoeien met vracht in overslag, hapert de toevoer van goederen naar Bonaire vaker dan nodig is. Hoewel er al langere tijd plannen bestaan voor de aanleg van een containerhaven, en daar ook verschillende haalbaarheidsstudies naar zijn gericht, is het idee op sterk water gezet. De impact op de omgeving en de hoge investeringen zijn daar de oorzaak van. “Dat betekent wel dat Bonaire afhankelijk blijft van Curaçao. Voor ons bedrijf houdt dat in dat wij maar moeilijk greep kunnen krijgen op het bestelproces want hoe goed wij het ook regelen aan deze kant, er zijn altijd wel weer factoren waarop onze inkoper geen enkele greep hebben. Dat baart zorgen want wij willen onze klanten niet teleurstellen”, aldus Verhoeven.

Het Van den Tweel-concern, waartoe ook de voordeelsupermarkt Warehouse Bonaire behoort, is een van de grootste particuliere werkgevers op Bonaire en is ook een belangrijke toeleverancier van een groot aantal kleinere buurtwinkels.

Moord trùk’i pan Palu Blanku nog niet klaar voor behandeling

WILLEMSTAD — Het onderzoek naar de moord op Lennard Frederick (25) op 21 januari vorig jaar is nog niet gereed voor de inhoudelijke behandeling. Dat werd eergisteren ter zitting duidelijk. De rechter heeft de zaak tot maart volgend jaar verdaagd.

Deze zaak werd al meerdere malen aangehouden. In dit geval opnieuw voor het horen van getuigen. De verdachte Gherardi J. (23) is op 28 maart jl. op verzoek van zijn advocaten, vader en dochter Eldon ‘Peppie’ en Athena Sulvaran, vrijgelaten in afwachting van de inhoudelijke behandeling van zijn zaak. Hij zat toen veertien maanden vast, terwijl de resultaten van het onderzoek nog lang niet gereed waren. De rechter ging akkoord met het verzoek van de verdediging

en legde diverse voorwaarden op aan de man. Zo moet hij te allen tijde beschikbaar blijven voor Justitie. J. wordt door het Openbaar Ministerie vervolgd voor moord en illegaal vuurwapenbezit. Hij verscheen begin juni vorig jaar voor het eerst voor de rechter, voor de pro-forma-behandeling van de zaak. Frederick werd het tweede moordslachtoffer van 2018 en J. werd vrijwel direct na de moord ingerekend. Hij werd bij een woning aan de Gosieweg aangehouden. De autoriteiten zijn ook twee woningen, aan de Gosieweg en in Wishi, binnengetreden voor onderzoek. Uit het politiebericht blijkt dat Frederick door een gemaskerde man werd doodgeschoten in de trùk’i pan waar hij werkte. De politie trof het slachtoffer op de grond in het voertuig aan met een schotwond in zijn

bovenlichaam. Hij had eerder ruzie gehad met een man die op een gegeven moment wegging, maar niet voordat hij Frederick had gewaarschuwd dat hij voor hem zou terugkomen. Later begaf een gemaskerde man zich naar de trùk’i pan en schoot gericht op Frederick. Het OM denkt dat J. de gemaskerde man is. De raadsvrouw benadrukte eerder dat er diverse tegenstrijdige getuigenverklaringen zijn over de schutter en liet in verband hiermee diverse getuigen horen. Volgens officier van justitie Ivo Out moeten enkele getuigen nog worden opgespoord. Een getuige bleek bovendien meer te weten over deze zaak en tevens tijdens de getuigenverhoren te hebben gelogen, wat voor het OM reden te over was om hem nu als verdachte aan te merken. Ook hij wordt dus vervolgd in deze moordzaak.

5 jaar beachtennis op Bonaire

‘Een eigen school is het logische gevolg van ons succes’

KRALENDIJK — Het begon op de kop al vijf jaar geleden met twee speelvelden. Dat aantal is al geruime tijd verdubbeld en nu wacht de volgende stap. De beachtennisclub van Bonaire groeit uit haar huidige jasje. “Ik had dit niet verwacht vijf jaar geleden, maar ik sta ook niet te kijken van het succes”, zegt bestuurslid Erik Rusman.

door Robert Pastoor

Een groep fanatieke beachtennissers vertrekt over een paar dagen naar Aruba voor het internationaal hoog aangeschreven beachtennistoernooi. Een bedreiging voor de wereldtop zijn de spelers van Bonaire nog niet, maar dat kan in de toekomst zomaar veranderen. De club hoopt namelijk een internationale speler af te leveren, het liefst een wereldtopper natuurlijk. De sport staat op Bonaire nog in de kinderschoenen in vergelijking met Italië, Brazilië en Aruba, maar dat weerhoudt betrokkenen er niet van om groots te denken. “Onze huidige voorzitter heeft kennism gemaakt met de sport op Aruba. Daar is het beachtennis stukken groter dan hier. Hij heeft het hiernaartoe gebracht. We zijn gestart bij het Plaza Resort van Van der Valk”, aldus Rusman. “Na ons eerste toernooi kregen we al snel het inzicht dat de sport in een behoefte voorzigt”, vult bestuurslid Juul Heijne aan. Het eerste toernooi bracht gelijk al 100 deelnemers op de been. “Na dat toernooi bleven de velden liggen en de mensen bleven ook komen. In beginsel organiseerden we alleen toernooien”, zegt Rusman. Inmiddels is er een heuse competitie opgetuigd waarin spelers van verschillende niveaus hun kunsten vertonen. Na twee jaar beachtennis op Bonaire blijkt dat de sport echt in trek is. Twee velden waren niet meer voldoende. De club besloot om Plaza te

Rijksambtenaren krijgen 13e maand

KRALENDIJK — De eindejaarsuitkering voor rijksambtenaren in Caribisch Nederland wordt omgezet naar een dertiende maand. Werkgeversonderhandelaren en vakbonden waren daar al langere tijd over in

overleg met de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Het aanpassen van de regeling naar de huidige vorm was een belangrijke wens van de vakbonden.

Herdenking slavenopstand Rincon

KRALENDIJK — De slavenopstand in Rincon van 10 november 1834 wordt volgende week vrijdag herdacht. De opstand ontstond onder aanvoering van Martis van Katalina Janga. Tijdens de herdenking op 8 november wordt de Chapi di Lucha (Strijdschoffel) uitgereikt door het Openbaar Lichaam Bonaire.

Met die uitreiking wordt erkenning gegeven aan personen die op de één of andere wijze hebben uitgeblonden in werkzaamheden voor de vooruitgang van de Bonairiaanse gemeenschap op het gebied van vakbondswerk en sociaal-cultureel werk.

De herdenking begint om 19.00 uur op het pleintje van SKAL/ Bonaire Museum aan de Kaya Jan N.E. Craane 34 in Playa Pabou.

WEB verlengt hoofdsponsorschap SV Vespo

KRALENDIJK — Het water- en elektriciteitsbedrijf van Bonaire WEB blijft voor langere tijd hoofdsponsor van voetbalclub SV Vespo uit Rincon. De club komt uit op het hoogste voetbalniveau.

WEB is sinds 2015 als hoofdsponsor aan de club verbonden. Het bedrijf vertelt niet met hoeveel jaar de verbintenis is verlengd. Directeur Alfredo Koolman laat weten te investeren in de club omdat

er sprake is van toenemend succes. “Vespo is zich dagelijks aan het ontwikkelen en heeft een belangrijke voorbeeldfunctie voor jongeren en volwassenen”, aldus de directeur.

functioneel sportpark worden, dat is althans het plan”, zegt Heijne die het plan in juni heeft gepresenteerd aan het Openbaar Lichaam Bonaire. “We kunnen niet wachten tot we toestemming krijgen. Dan kunnen we echt aan de slag met de financiering en het maken van bouwplannen.”

Naar schatting staan er wekelijks 150 mensen een balletje te slaan in het zand. “Maar in totaal hebben we wel 500 tot 600 personen aan het spelen gekregen”, zegt de zelf niet onverdienstelijke beachtennissier Erik Rusman. “Ik ben echt trots dat het spelen van beachtennis wordt aangeraaden om mensen te leren kennen”, zegt Juul Heijne vol trots. De wereldtoppers die volgende week op Aruba spelen zullen, in alle eerlijkheid, niet wakker liggen van de Bonaire delegatie, maar in de toe-

komst kan dat zomaar eens veranderen. Er wordt namelijk serieus nagedacht over het opzetten van een beachtennisschool. In de ogen van Heijne is die school een logisch gevolg van het huidige succes. “Het hoort er dus eigenlijk gewoon bij. Je moet jong beginnen.” Mede-bestuurslid Rusman is het daar roerend mee eens. “Het zou natuurlijk prachtig zijn als een jeugdtalent van ons een internationale speler wordt.” Maar de eerste stap is het betrekken van een nieuwe locatie. “First things first”, laat Heijne met veel realiteitszin weten. “We willen vooral laagdrempelig blijven ondanks onze groei. Dat is misschien moeilijk, maar we moeten in elk geval geen sport voor de elite worden. Wij merken dat we het eiland met elkaar verbinden. Dat moeten we zeker zo houden”, zegt Rusman vol trots tot besluit.

‘Bala’ populair in het buitenland

WILLEMSTAD — Het nummer ‘Bala’ van de lokale producer Menasa trekt momenteel veel internationale aandacht. Het nummer werd in 2012 gelanceerd en was toen meteen een groot succes.

‘Bala’ kreeg steeds meer bekendheid bij internationale producers, met als gevolg een groeiende populariteit in Bollywood, de grootste filmindustrie ter wereld. Na de lancering werd Menasa benaderd door Gregor Salto, een bekende Nederlandse dj en producer van GrexMusic, om het nummer officieel uit te brengen. ‘Bala’ groeide hierdoor in populariteit en kreeg veel aandacht op internationaal niveau, vooral op grote festivals en bekende internationale feesten. Ook in India is het nummer zeer populair geworden. Onlangs werd ‘Bala’ gremixt als ‘Shaitan Ka Saala’, een nummer dat te horen is tijdens de Bollywood-film ‘Housefull 4’, die op 24 oktober in première is gegaan. De remix heeft reeds 68 miljoen views en wordt met de dag populairder. Volgens Menasa is dit een unieke kans. Dit nummer heeft een zeer speciale betekenis.

kenis. In het verleden hebben verschillende artiesten een remix gemaakt van ‘Bala’, maar Shaitan Ka Saala heeft internationaal meer bekendheid gekregen. Het is een combinatie van Curaçaose ritmes met Indiase klanken. Binnenkort zal de produ-

cer naar Indonesië en India reizen om kennis te maken met Bollywood en om meer contacten te leggen. Ook zal hij Colombia bezoeken, waar zijn nummers ‘Den Mi Kara’ en ‘Lenga’ grote hits zijn geworden. Menasa heeft een veelbelovende agenda voor de komende periode.

Kabinet neemt extra klimaatmaatregelen

DEN HAAG — Het kabinet neemt extra maatregelen om de klimaatdoelen te halen. Dat meldt minister Eric Wiebes van Economische Zaken en Klimaat. De maatregelen richten zich ook op het ‘verleiden’ van bedrijven om klimaatmaatregelen te nemen.

De bewindsman maakt 60 miljoen euro vrij voor de subsidiepot voor de aanschaf van bijvoorbeeld warmtepompen en zonnepanelen. Daarnaast komt er een extra subsidieronde voor bedrijven die willen investeren in hernieuwbare energie. Het Planbureau voor de Leefomgeving concludeerde vandaag dat het klimaatkoord dat in juni is getekend,

niet ver genoeg gaat om de gestelde doelen te halen. Bij de industrie zorgen de maatregelen weliswaar voor een forsere afname van de uitstoot van koolstofdioxide (CO2) en andere broeikasgassen, maar onder meer het autoverkeer zal meer uitstoot veroorzaken dan voorspeld. “Mijn tonnenopdracht is volbracht”, zegt Wiebes over het aantal megatonnen CO2 dat Nederland in 2030 minder moet uitstoten. “Maar de opgave is een stuk groter geworden.” Dat ligt onder meer aan de hoge economische groei. Het kabinet spant zich extra in om vooral op korte termijn de doelen te halen. Wiebes is er wel van overtuigd dat het kabinet de CO2-uitstoot ten opzichte

van 1990 met 49 procent kan verminderen in 2030. Het planbureau heeft in de analyse niet alle plannen kunnen meerekenen, stelt de bewindsman. Onder meer de maatregelen die het kabinet neemt om te voldoen aan de doelen die het gerechtshof in Den Haag de overheid heeft opgelegd in de zogeheten Urgenda-zaak ‘leveren nog aanvullende reductie’. Maar ook het aantrekkelijker maken van elektrische auto’s kan bijdragen aan het halen van de doelen. Wiebes ziet nog een lichtpuntje: “Wat nog niet genoemd is maar wel kan bijdragen, is dat maatregelen die voor de stikstofproblemen worden genomen, vaak ook bijdragen aan het verminderen van CO2.”

AOW-leeftijd blijft ook in 2025 op 67 jaar

DEN HAAG — De AOW-leeftijd blijft ook in 2025 op 67 jaar en wordt niet verhoogd. Dat melden ingewijden in Den Haag.

Een eventuele stijging is gekoppeld aan de levensverwachting. Uit een nieuwe prognose van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) zullen 65-jarigen in 2025 ruim een maand langer leven dan in 2024, het jaar waarop de AOW-leeftijd

voor het eerst de 67 jaar zal bereiken. Die toename is echter te klein voor een stijging van de pensioenleeftijd.

Werkgevers, werknemers en kabinet spraken in het pensioenakkoord af dat de AOW-leeftijden de komende jaren oplopen van 66 jaar en 4 maanden in 2020 tot 67 jaar in 2024. Voor het pensioenakkoord werd gesloten, lag de AOW-leeftijd in 2024 nog op 67 jaar en 3 maanden.

den. De levensverwachting van 65-jarigen neemt sinds 1950 toe. Destijds had de gemiddelde Nederlander van die leeftijd nog 14,3 jaar te leven. Nu is dat dus ruim vijf jaar meer. Sinds 2014 is de levensverwachting, onder invloed van hogere sterfte door bijvoorbeeld griepidemieën, enigszins gestagneerd. Het CBS gaat ervan uit dat de levensverwachting na 2019 weer omhoog gaat.

Corendon stopt met excursies met ‘dierenleed’

LIJNDEN — Reisorganisatie Corendon gooit het beleid om wat betreft dierenwelzijn. Dat betekent onder meer dat het bedrijf geen excursies en attracties meer aanbiedt waarbij direct contact is met wilde dieren, zoals dolfijnenshows.

Corendon constateert dat in veel toeristische attracties en excursies op vakantiebestemmingen dieren worden gebruikt ter vermaak van toeristen. Zij zijn zich echter vaak niet bewust van het dierenleed dat erachter schuilgaat. Het aaien of voeren van

wilde dieren kan alleen als ze zijn getraind, afgericht of gedrogeerd, aldus Corendon, een proces dat volgens het bedrijf vaak gepaard gaat met geweld en het vastbinden van de dieren. Kleine bassins waarin dolfijnen gehouden worden in dolfinaria vormen een ‘onnatuurlijke

leefomgeving’ voor de dieren, wat leidt tot ‘stress en abnormaal gedrag’, aldus Corendon.

Corendon heeft het nieuwe beleid opgesteld in samenwerking met dierenbeschermingsorganisatie World Animal Protection (WAP). De reisorganisatie neemt een jaar de tijd om het nieuwe beleid vorm te geven en een ‘alternatief excursieaanbod’ op te stellen. Het bedrijf blijft wel excursies met ge-

Assad: Turkije moet geen vijand worden

DAMASCUS — De Syrische president Bashar al-Assad wil niet dat Turkije een vijand wordt, ondanks het feit dat de twee landen sinds kort tegenover elkaar staan in het noorden van Syrië. Dat liet hij gisteren weten in een interview op de Syrische staatstelevisie. Ankara trok eerder deze maand het noorden van Syrië binnen, onder meer om Koerdische milities uit het gebied te verdrijven. Assad heeft zijn troepen daarop richting het noordelijke grensgebied met Turkije gestuurd.

Wel noemde Assad de Turkse president Recep Tayyip Erdogan zelf ‘een vijand’, omdat hij een beleid voert dat vijandig is tegen Syrië. “Maar ondanks dat moeten we ervoor zorgen dat Turkije niet in een vijand verandert. Daar kunnen vrienden als Rusland en Iran een rol bij spelen”, zei hij. Turkije staat aan de kant van groeperingen in Syrië die al jaren

President Assad tijdens het interview op de Syrische staatstelevisie gisteren.

vechten tegen de troepen van Assad in de burgeroorlog. Die begon in 2011.

Rusland en Turkije hebben vorige week afspraken ge-

maakt over het vervolg in het noorden van Syrië. Zo gaan beide landen in het gebied patrouilleren. Daarbij beloofde Erdogan de territoriale soevereiniteit van Sy-

rië te respecteren. Moskou wil ook per se voorkomen dat het Turkse leger en Syrische regeringstroepen in een gewapend conflict terechtkomen.

Groep mensen gered uit ‘genezingshuis’ Nigeria

LAGOS — De politie heeft in de Nigeriaanse stad Lagos vijftien mensen bevrijd die vast werden gehouden in een ‘genezingshuis’, meldt de BBC. Het gaat om mannen en vrouwen tussen de negentien en vijftig jaar oud. Sommigen zouden vijf jaar opgesloten hebben gezeten. Een 58-jarige man, de eigenaar van het pand, is gearresteerd.

De slachtoffers werden door hun familieleden naar het huis gebracht voor spirituele behan-

delingen. Zij zouden daar geholpen worden aan onder meer drugsverslavingen en mentale

problemen. In plaats daarvan werden de mannen en vrouwen mishandeld en vastgeketend, volgens de verdachte ‘om te voorkomen dat ze zouden ontsnappen’. De man runt het zelfbenoemde genezingshuis naar eigen zeggen sinds 1986. De politie kwam de instantie op het spoor door een tipgever. Het is

niet voor het eerst dat mensen in Nigeria worden bevrijd uit een dergelijk genezingshuis. In september werden zo’n 300 personen gevonden die aan soortgelijke praktijken werden blootgesteld. Eerder deze maand werden nog eens 67 jongens aangetroffen die werden vastgehouden in een Koranschool.

Ook arrestaties in Vietnam om Britse dodentruck

LONDEN — Justitie in Vietnam heeft twee mensen laten arresteren in verband met de vondst van 39 dode migranten in een vrachtwagen in Engeland vorige maand. Het Openbaar Ministerie in Londen heeft een 23-jarige Noord-Ier in staat van beschuldiging gesteld en aangeklaagd voor meervoudige doodslag. Hij is de tweede chauffeur die officieel wordt aangeklaagd.

In de zaak zijn in Groot-Brittannië vijf mensen gearresteerd. Twee van hen

zitten nog vast. De 23-jarige Ier zou de vrachtwagen met koeltrailer naar het Belgische Zeebrugge hebben gereden. De trailer ging per boot naar Engeland waar een 25-jarige man de koelwagen heeft opgehaald. Deze 25-jarige man zit ook vast en is ook aangeklaagd voor onder andere doodslag.

Justitie riep vandaag twee Noord-Ierse broers op om zich te melden die worden gezocht in verband met de vondst van de doden. De 40-jarige Ronan Hughes en zijn broer Christopher (34) worden verdacht van dood-

slag en mensensmokkel. De politie publiceerde foto’s van het duo.

In de vrachtwagen met koeltrailer, die geparkeerd stond in Grays ten oosten van Londen, werden op 23 oktober de lichamen van 31 mannen en acht vrouwen ontdekt. Aanvankelijk dacht de Engelse politie dat het om Chinese migranten ging, later bleken er vermoedelijk ook Vietnamese slachtoffers te zijn. Tien Vietnamese families hebben zich gemeld omdat ze vrezen dat er vermiste familieleden onder de doden zijn.

VN-rapporteur: Leven Julian Assange in gevaar

Julian Assange bij zijn aankomst bij de rechtbank in Londen op 1 mei.

GENÈVE — Het Verenigd Koninkrijk moet WikiLeaks-oprichter Julian Assange onmiddellijk vrijlaten. Zijn gezondheid is zo hard achteruitgegaan dat zijn leven in gevaar is, meldt de speciale VN-afgezaant Nils Melzer. Volgens de rapporteur voor martelingen doen de Britse regering en justitie niets om zijn situatie te verbeteren en maken ze zich schuldig aan ‘flagrante en aanhoudende willekeur’.

“Naar mijn mening ging deze zaak nooit over de schuld of onschuld van de heer Assange, maar over hem de prijs te laten betalen voor het blootleggen van ernstig wangedrag van de overheid, inclusief vermeende oor-

logsmisdaden en corruptie”, aldus Melzer die Assange eerder dit jaar opzocht in de gevangenis. Destijds concludeerde hij dat Assange psychische marteling ondergaat. Londen heeft niets gedaan

met de aanbevelingen die Melzer toen deed, stelt de rapporteur. “Hij wordt nog steeds vastgehouden onder onderdrukkende omstandigheden”, die volgens Melzer niet horen bij zijn detentiestatus. De man achter de klokkenluiderswebsite zit vast in afwachting van een besluit van de rechter of hij wordt uitgeleverd aan de Verenigde Staten. Daar wordt de Australiër verdacht van een lange reeks spionagemisdrijven.

Medische noodtoestand in New Delhi om smog

NEW DELHI — In de Indiase hoofdstad New Delhi hebben de autoriteiten de medische noodtoestand uitgeroepen vanwege de smog die in de lucht hangt, melden verscheidene media. Scholen zijn tot dinsdag dicht, miljoenen mensen hebben speciale maskers gekregen en inwoners moeten zo veel mogelijk binnenblijven.

In New Delhi is de luchtkwaliteit al lange tijd ondermaats, net als in veel andere steden in India. Volgens de Wereldgezondheidsorganisatie van de Verenigde Naties is de lucht in New Delhi negen keer meer vervuild dan wat door de organisatie als normaal wordt gezien. Ook zijn er inmiddels regels ingesteld voor wegverkeer en gelden er restricties voor bouwwerkzaamheden. De luchtvervuiling in New Delhi is continu een probleem, maar het hoogtepunt ligt jaarlijks rond begin november. Dan wordt namelijk een belangrijk hindoestaans festival gevierd in de stad, dat gepaard gaat met veel vuurwerk.

‘WhatsApp gebruikt voor spionage’

WASHINGTON — Hoge regerings- en legerfunctionarissen in meerdere landen zijn bespioneerd via een gat in de beveiliging van WhatsApp. Het zou gaan om zeker 1400 mensen uit minstens twintig landen over de hele wereld. Bronnen rond het onderzoek dat WhatsApp zelf doet, hebben dat gezegd tegen persbureau Reuters.

Dankzij de kwetsbaarheid zou het mogelijk zijn geweest om de telefoons over te nemen. Het is niet bekend wie achter de grote hack zit. De slachtoffers zouden onder meer uit de Verenigde Staten, Mexico, India, Pakistan, Bahrein en de Verenigde Arabische Emiraten komen. India heeft WhatsApp om opheldering gevraagd. WhatsApp begon dinsdag

een rechtszaak tegen het Israëlische softwarebedrijf NSO Group. Dat zou spionagesoftware hebben gemaakt die via WhatsApp op telefoons kon worden gezet. De software zou zijn gebruikt tegen journalisten, diplomaten, mensenrechtenactivisten, dissidenten en hoge regeringsfunctionarissen. Wie de software heeft gebruikt om te hacken, is nog

niet bekend. NSO Group zegt dat het de software alleen aan overheden verkoopt. Een groot deel van de getroffen personen zou journalist zijn of voor een mensenrechtenorganisatie werken, meldt een onderzoeksgroep die samenwerkt met WhatsApp. Het ministerie van Justitie en Veiligheid laat weten dat ‘het misbruik van een lek in WhatsApp al eerder bekend was’ bij het Nationaal Cyber Security Centrum. “Het NCSC heeft geen aanwijzingen dat Nederlandse hoge functionarissen of bewindspersonen geraakt zijn door deze aanval.”

‘Weigering terugkeer IS-vrouwen onrechtmatig’

DEN HAAG — De Nederlandse staat handelt onrechtmatig door te weigeren IS-vrouwen en hun kinderen vanuit Syrië terug te halen naar Nederland. Daardoor worden hun fundamentele mensenrechten, zoals het recht op leven en op veiligheid, geschonden.

Dat betoogden advocaten vandaag in kort geding tegen de Staat namens 23 vrouwen en hun 56 kinderen, voor de rechtbank in Den Haag. Vooral als het gaat om kinderen, moet de

Staat extra bijzetten om deze onderdanen in hun rechten te beschermen, vinden ze. Ze wezen erop dat buurlanden als België en Duitsland al wel kinderen met dit uitgangspunt uit het

strijdgebied in Syrië en Irak hebben teruggehaald. Omdat de levensomstandigheden in de twee kampen in Noord-Syrië erg slecht en gevaarlijk zijn en omdat de winter eraan komt, eisen de advocaten dat de Staat binnen twee weken de terugkeer van de betrokkenen regelt of daartoe alle inspanningen of voorbereidingen treft.

Belangrijke nummers

KLEUR WEDSTRIJD

Hoe?
Lever je kleurplaat vóór 13 december 2019

Waar?
Op het kantoor van Amigoe Aruba tussen 8.00 uur en 16.00 uur aan de Bilderdijkstraat 16.

JE KAN MEERDERE PLATEN INLEVEREN!
3 winnaars worden bekend gemaakt op **16 DECEMBER 2019**

Maak kans op een mega tekenset met 175 onderdelen om lekker verder te kunnen kleuren.
Hoe meer ingekleurde plaatjes ingeleverd worden hoe groter de kans om te winnen.
Laat een volwassene elke dag de Amigoe krant kopen of laat hem of haar nu abonneren om elke dag de kleurplaatjes te zien.

AMIGOE

Centraal Politie	100	Maria	585-8145
Brandweer	911	Noord	586-4606
Politie O'stad	102	Oduber	582-1780
Politie San Nicolaas	104	Paradera	588-6638
Politie St.Cruz	105	San Lucas	584-5119
Politie Noord	107	San Nicolaas	584-8186
Tipline Politie	11141	Santa Anna	586-8181
Ziekenhuis	527-4000	Santa Cruz	585-8028
Dierenarts	585-0400	Seroe Preto	584-4833
Elmar centraal	523-7100	Trupiaal	583-8560
Elmar storing	523-7147		
WEB Aruba	525-4600	— Mortuarius —	
SETAR	582-2116	Ad Patres	584-2299
Taxi (TAS)	587-5900	Aurora	588-6699
Taxi (ATT&T)	582-2010	Olive Tree	
Taxi (PTS)	588-0035	San Nicolaas	584-8888
Taxi (Diamond)	587-2300	Olive Tree	
Kankerbestrijding	582-0412	Oranjestad	582-0000
Stichting SAMBA	582-0903		
		— Stichtingen —	
—Oranjestad—		Fundacion Anti-Droga Aruba	
Ambulance	582-1234	(FADA)	583-2999
BGD Oranjestad	527-2782	Fundacion Respetami	582-4433
Veterinaire Kliniek	582-1720	Zwanger? Fundacion	
Animal Shelter	582-1623	CIZKA	583-0331
		Fundacion Diabetico	593-0507
— San Nicolaas—		Arubano	593-4928
Ambulance	584-5050	Twelve Step Meeting	
Centro Medico	523-8833	AA-NA- AL- ANON- OA	583-8989
BGD San Nicolaas	527-2782	Fundacion Amor Pa	568-4739
Serlimar	584-5080	Prohimo	564-8849
		NA Acceptance Group	565-7500
— Botica —		Fundacion Centro	
4 Centro Medico	584-5794	Ecologico Aruba	562-8984
Alôe	584-4606	Bureau Sostenemi Misbruik	
Central	585-1965	en mishandeling tegen	
Dakota	588-7364	minderjarigen	588-1010
Del Pueblo	582-1253	Fundacion C.V.A. voorkomen	
Eagle	587-9011	en zorg voor stroke	567-7004
Kibrahacha	583-4908		

Het weer

ZATERDAG
02 NOVEMBER 2019

Gedeeltelijk bewolkt met wind vanuit het Oostnoor-
doost tussen 17 en 24 km/u.

Max Temp. 31°	Voelt Als 36°	Wind 17 km/u	Precipitatie 25%
-------------------------	-------------------------	------------------------	----------------------------

Zonsopgang 06:34	Zonsondergang 18:14	UV index 10 v/d 10
----------------------------	-------------------------------	------------------------------

ZATERDAGAVOND

Gedeeltelijk bewolkt met wind vanuit het Oost
tussen 15 en 24 km/u.

Min Temp. 27°	Voelt Als 30°	Wind 15 km/u	Precipitatie 25%
-------------------------	-------------------------	------------------------	----------------------------

Maansopgang 11:42	Maansondergang 23:23
-----------------------------	--------------------------------

Aankomsttijden

Cruiseschepen

Zaterdag 02 Nov. '19

Zuiderdam
13.00 – 23.00

Zondag 03 Nov. '19

Freewinds – Dept.
**** – 23.15

Maandag 04 Nov. '19

Crown Princess
07.00 – 17.00
Serenade Of The Seas
09.00 – 20.00

Dienstdoende huisartsen
Vrijdag 01 November 2019

Huisarts nachtdienst -
Oranjestad
Huisartsenpost Hospitaal
527-4580

Huisarts nachtdienst - San
Nicolaas
Centro Medico San Nico-
laas
Dr. De Cuba

Dienstdoende apotheken
Apotheek nachtdienst San
Nicolaas
Botica Seroe Preto
584-4833

Apotheek nachtdienst
Oranjestad
Botica Paradera
588-6638

BVN				bvn	
14:40	Tijd voor MAX	06:00	VRT Journaal		
15:20	Sesamstraat	06:45	De Wereld Draait Door		
15:40	Het Klokhuis	07:35	NOS Journaal		
15:55	NOS Jeugdjournaal	07:55	Weerbericht Europa/Afrika		
16:00	Checkpoint	08:00	Flikken Rotterdam		
16:25	Blokken	08:50	André Rieu		
16:55	Thuis	09:35	Nieuwsuur		
17:20	EenVandaag	10:20	Weerbericht Amerika/ Caribiën		
17:35	NOS gesprek minister-president	10:25	Pauw		
	Dagelijkse Kost	11:25	NOS Studio Sport		
17:45	VRT Journaal		Eredivisie		
18:00	De Wereld Draait Door	12:00	VRT Journaal		
18:45	NOS Journaal	12:30	Verborgen verleden van Nederland		
19:35	Weerbericht Europa/Afrika	13:20	Typisch Klarendal		
19:55	Flikken Rotterdam	13:45	BinnensteBuiten		
20:00	André Rieu	14:10	Vroege Vogels		
20:50	Nieuwsuur	14:55	Betreden Op Eigen Risico		
21:35	Weerbericht Amerika/ Caribiën	15:40	Sesamstraat		
22:20	Pauw	15:55	Sesamstraat 10 voor...		
22:25	NOS Studio Sport	16:05	Het Klokhuis		
23:25	Eredivisie	16:20	De proefkeuken		
		16:45	Bommetje!		
		17:35	EenVandaag		
zaterdag 2 november		18:00	VRT Journaal		
00:00	VRT Journaal	18:30	Het Huis		
00:35	Uit Elkaar	19:30	NOS Journaal		
01:25	2 voor 12	19:50	Weerbericht Europa/Afrika		
02:00	Nu te Zien!	19:55	MINDF*CK		
02:05	NOS Journaal	20:40	Het geheime dagboek van Hendrik Groen		
02:15	BinnensteBuiten	21:15	Even tot hier		
02:40	Tijd voor MAX	22:00	NOS Studio Sport		
03:20	Sesamstraat		Eredivisie		
03:40	Het Klokhuis	22:40	Nieuwsuur		
03:55	NOS Jeugdjournaal	23:10	Weerbericht Amerika/ Caribiën		
04:00	Checkpoint	23:15	NOS Studio Sport		
04:25	Blokken	23:40	Iedereen beroemd		
04:55	Thuis		Compilatie		
05:20	EenVandaag				
05:35	NOS gesprek minister-president				
05:45	Dagelijkse Kost				

COLOFON

Uitgeverij Amigoe (Aruba) N.V.
Bilderdijkstraat 16
Tel: (297) 582-4333
Fax: (297) 582-2368

Directie:
Michael Voges
mvoges@amigoe.com
Grecia Willems
gwillems@amigoe.com

Redactie:
Melissa Stamper (eind redacteur)
Nadine Salas
Ariën Rasmijn
arubaredactie@amigoe.com

Advertentie verkoop
Amigoe Krant:
Zulma Kock
Calisa Roosberg
avisoaruba@amigoe.com

Advertentie verkoop
Amigoe op School:
Tiziana La Torre
aosaruba@amigoe.com

Administratie Amigoe Krant:
Rushilene Lejuez
adminaruba@amigoe.com

Administratie Abonnement:
Zulaika Kelly
abonementaruba@amigoe.com

Distributie en klachten over bezorging:
Zulma Kock
abonementaruba@amigoe.com

Printer:
Caribbean Speed Printers NV Aruba

Kantooruren:
Maandag t/m Vrijdag
8:00 am – 4:30 pm

Bankrekeningnummers:
Caribbean Mercantile Bank
#20651903
Banco di Caribe # 81027801
RBC #100031723
Aruba Bank # 6000400190

Naam: Voornaam: Leeftijd:

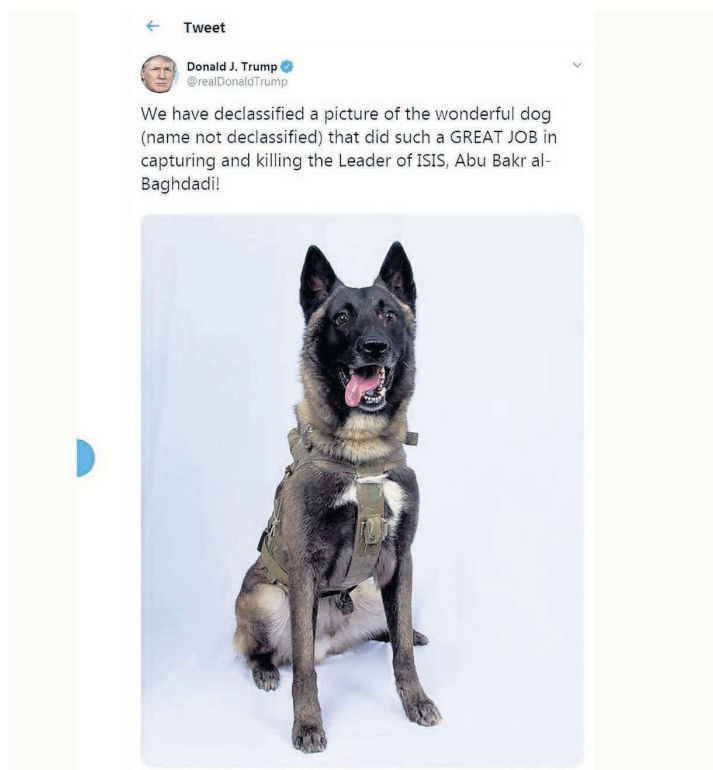
E-mail:Telf:..... School: Klas:

Amigoe Aruba sluit 2019 af met een nieuwe kleurwedstrijd!

Onze jonge lezers kunnen deze tekening zo mooi mogelijk inkleuren en deze uiterlijk 13 december 2019 op het kantoor van AMIGOE ARUBA tussen 8.00 uur en 16.00 uur aan de Bilderdijkstraat 16 inleveren. Maak kans op één van onze super tekensetten of andere leuke cadeautjes om lekker verder te kunnen kleuren. Hoe meer ingekleurde plaatjes ingeleverd worden, hoe groter de kans om te winnen. Laat een volwassene elke dag de Amigoe krant kopen of abonneer nu om elke dag de kleurplaatjes te zien.

Op 16 december 2019 worden de winnaars gekozen.

Hond Conan krijgt heldenontvangst bij Trump

De militaire werkhond Conan, die betrokken was bij de uitschakeling van IS-kopstuk Abu Bakr al-Baghdadi, krijgt een heldenontvangst in Washington. President Donald Trump zegt in een tweet dat de hond 'ergens volgende week het Midden-Oosten verlaat om naar het Witte Huis te komen'. De tweet toont een gemanipuleerde foto van Conan die door Trump een medaille krijgt omgehangen. De hond raakte bij de aanval op Baghdadi gewond, maar is intussen weer aan het werk, zei het ministerie van Defensie eerder deze week. Het dier zou zijn getraind in Nederland. Het Pentagon gaf woensdag videobeelden vrij van de aanval in Syrië, waarbij de IS-leider zichzelf met een bomvest opblies in een tunnel. Dat hij daarbij zou hebben 'gejammerd, gehuild en geschreeuwd', zoals Trump eerder beweerde, kwam daar niet uit naar voren.

KGB: Poetin als spion geen uitbinker

De Russische leider Vladimir Poetin begon zijn carrière als net afgestudeerd jurist in 1975 bij de gevreesde geheime dienst KGB. Hij was daar 'gedisciplineerd, consciëntieus en moreel rechtschapen', zo blijkt uit een onlangs vrijgegeven document uit de Sovjet-tijd. Maar volgens de voormalige KGB-generaal Kondaurov was 'kameraad Poetin' niets bijzonders en viel hij niet speciaal op: "Meestal noemden we ie-

mand 'moreel rechtschapen' als er niks anders te zeggen was", aldus Kondaurov. Poetin werkte ruim vijftien jaar als KGB-spion tot de ineerstorting van de Sovjet-Unie in 1991. Van 1985 tot 1990 was hij gestationeerd in het toenmalige Oost-Duitsland. In 1998 werd hij hoofd van de veiligheidsdienst FSB, de opvolger van de KGB, totdat hij premier werd onder president Boris Jeltsin.

Ook iets leuks voor de Mensen-pagina?

Een jubileum, diploma of benoeming te melden? Wij plaatsen het graag op de Mensen-pagina

Stuur uw informatie (kort en bondig, liefst met foto) naar : tlatorre@amigoe.com o.v.v. "Mensen"

Oostenrijk geen vrijstaat meer voor rokers

In Oostenrijk is het vanaf vandaag verboden om in een horecagelegenheid te roken.

Na jaren worstelen met het invoeren van het rookverbod, heeft de regering eerder dit

jaar een klap erop gegeven. Het verbod betreft niet alleen restaurants, maar in

principe alle zaken waar eten en drank worden verkocht. In biertuinen (horeca in de buitenlucht) mag wel nog gerookt worden. En waar in Nederland binnenkort de rookruimtes verboden zijn, zijn die wel gewoon toegestaan in Oostenrijk. Rokers die het verbod negeren kunnen een boete krijgen die kan oplopen tot 1000 euro. Voor horeca-eigenaren is de boete 2000 euro, die bij herhaling kan oplopen tot 10.000 euro. Oostenrijk geldt als een van de laatste paradijzen voor rokers in Europa. Vooral tijdens de après-ski wordt er heel wat afgerookt.

Het was de bedoeling dat een algeheel rookverbod in 2018 van kracht zou worden, maar dat werd onder druk van de Vrijheidspartij van Oostenrijk (FPÖ) tegengehouden.

Mensen

'Nieuwe' Rembrandt voor het eerst te zien

In de Lakenhal in Leiden is vanaf morgen voor het eerst het aan Rembrandt toegeschreven schilderij 'Laat de kinderen tot Mij komen' (1627-1628) voor publiek te zien, ondanks de nog lopende restauratie. Het enkele jaren geleden ontdekte schilderij maakt nu als een echte Rembrandt deel uit van de tentoonstelling De jonge Rembrandt - Rising Star, die de ontwikkeling toont die de kunstenaar doormaakte van zijn 18e tot zijn 28e levensjaar. Kunsthandelaar Jan Six vond de anonieme Bijbelse voorstelling op een Duitse veiling. Op het schilderij, dat in de loop der tijd aan overschilderingen ten prooi viel, ontwaarde hij een vermoedelijk zelfportretje van Rembrandt als jongen en ook

een vrouw die hem bekend voorkwam van ander werk van de kunstenaar. De tentoonstelling in Rembrandts geboortestad Leiden is tot stand gekomen in samenwerking met het Ashmolean Museum in Oxford, waar ze in het komende voorjaar te zien is, en omvat schilderijen, etsen en tekeningen van Rembrandt en anderen. Het oudste werk is 'De Brillenverkoper' (1624-1625), wat onbeholpen nog, maar de jonge schilder toont de mens al hoe die is en bepaald niet mooier.

De tentoonstelling omvat werk dat niet veel mensen zullen kennen doordat de stukken al heel lang uit Nederland weg zijn en (vrijwel) niet terug zijn geweest.

Kinderen gewond bij Halloween

Het langs de deuren gaan door kinderen voor snoepjes tijdens Halloween blijkt niet altijd ongevaarlijk. Bij incidenten in Australië en de VS zijn kinderen gewond geraakt.

In Chicago belandde een zevenjarige meisje in kritieke toestand in het ziekenhuis toen ze in een schietpartij

belandde. Gewapende mannen hadden het op een andere man gemunt, maar het meisje kwam in de baan van de kogels terecht terwijl ze langs de deuren ging voor snoep. In de straat liepen meerdere kinderen.

In Australië werd een driejarig meisje onwel nadat ze een medicijn had gegeten

dat waarschijnlijk per ongeluk tussen de snoepjes was gekomen die ze had opgehaald. Het ging waarschijnlijk om antidepressiva.

Buckles

By David Gilbert

Beetle baily

Beetle baily

By Mort Walker

Baby blues

Baby blues

Door Jerry Scott & Rick Kirkman

Tennisster Bertens breekt met coach Sluiter

SHENZHEN — De samenwerking tussen tennisster Kiki Bertens en coach Raemon Sluiter is definitief voorbij. De 27-jarige Westlandse maakte op Instagram bekend dat ze breekt met de Rotterdamse oud-tennisser, die haar vier jaar begeleidde. Ze gaat verder met Elise Tamaëla en haar aanstaande man Remko de Rijke als begeleiders.

Toen de samenwerking begon, stond Bertens buiten de mondiale top-100. Onder leiding van Sluiter drong ze door tot de wereldtop. Bertens is nu de nummer tien van de wereld, maar stond dit jaar al even op plek vier. Met Sluiter als haar coach won ze acht WTA-titels, onder meer op de grote toernooien van Cincinnati en Madrid. “Helaas heb ik een moeilijke beslissing moeten maken en dat is dat Raemon en ik volgend jaar niet meer zul-

Kiki Bertens slaat na vier jaar een andere weg in, zonder coach Raemon Sluiter.

len samenwerken”, aldus de tennisster. “Ik wil Rae bedanken voor de afgelopen vier fantastische jaren. Ik ben gegroeid als speelster en als persoon en had dit alles niet zonder hem kunnen bereiken. Nogmaals dank voor alles!” In september, kort na de US Open, besloten Bertens

en Sluiter al tot een pauze in hun samenwerking. De Westlandse ging zonder de Rotterdammer naar Azië voor een reeks toernooien. Ze liet zich daar begeleiden door Tamaëla, die al deel uitmaakte van haar staf. Hoewel Bertens zich niet wist te kwalificeren voor de WTA Finals, mocht ze deze

week als reserve toch in actie komen op het lucratieve slottoernooi in Shenzhen. Bertens versloeg Ashleigh Barty, de nummer één van de wereld, maar moest gisteren de partij tegen Belinda Bencic staken omdat ze fysiek na een reeks zware weken op was. Sluiter werd vorig jaar op

het Sportgala samen met Jac Orië gekozen tot Coach van het Jaar. “Ik wil Kiki bedanken voor al het vertrouwen en het dag in, dag uit keihard werken om beter en sterker te worden de afgelopen vier jaar”, schreef de Rotterdammer in een bericht op Twitter, dat hij afsloot met de hashtag #RaemonOut.

Hamilton wil ook in ‘nieuw’ tijdperk domineren

AUSTIN — Lewis Hamilton is 34 jaar en hij staat op het punt zijn zesde wereldtitel in de Formule 1 binnen te halen, maar de Brit is nog lang niet verzadigd. Hamilton wil ook domineren als in 2021 nieuwe regels worden ingevoerd in de koningsklasse van de autosport. “Ik wil de pionier van dat nieuwe tijdperk worden”, zei de coureur van Mercedes in Austin, waar hij zondag in de Grote Prijs van de Verenigde Staten genoeg heeft aan een plek bij de eerste acht om voor de zesde keer wereldkampioen te worden.

Het contract van Hamilton bij Mercedes loopt nog een jaar door. “Ik houd altijd van nieuwe uitdagingen. Ik zit bij een team dat heeft bewezen het best te kunnen inspelen op veranderingen. Het wordt een heel interessante periode. In de loop van

volgend jaar zal ik ook alvast gaan denken aan 2021. Ik wil er dan graag weer bij zijn.” De internationale autosportfederatie FIA presenteerde gisteren een pakket aan maatregelen om de Formule 1 spectaculairder en min-

der voorspelbaar te maken. Zo wordt een budgetplafond ingevoerd, dat in 2021 komt te liggen op 175 miljoen dollar. Dat bedrag moet de jaren daarna verder worden afgebouwd, om de verschillen tussen de topteams en de rest minder groot te maken. Ook de bolides worden ‘versimpeld’. “Ik wil mijn kennis en kwaliteiten gebruiken om het team in de juiste richting te sturen”, aldus Hamilton. “Ik zie mezelf niet naar een andere renstal gaan. Ik houd ervan om onderdeel te zijn van Mercedes, van dit merk en van de historie.”

Svitolina ongeslagen naar laatste 4

SHENZHEN — Tennisster Elina Svitolina gaat ongeslagen naar de laatste vier van de WTA Finals. De 25-jarige tennisster uit Oekraïne won ook haar derde groepswedstrijd, tegen de Amerikaanse Sofia Kenin, de vervangster van de Canadese Bianca Andreescu: 7-5 en 7-6 (10). Svitolina, titelverdedigster op het eindejaarstoernooi, was al zeker van de halve finales na

haar zeges in de paarse groep op Simona Halep en Karolina Pliskova. Kenin kon zich zelfs bij een zege niet meer plaatsen voor de laatste vier. Kenin begon sterk tegen Svitolina, maar zag de Oekraïense terugbreken naar 5-5. Svitolina pakte vervolgens de set met 7-5. In de tweede set viel de beslissing pas in de tiebreak. Daarin sloeg de Oekraïense op haar zesde matchpoint toe.

Olympische marathon verplaatst naar Sapporo

TOKIO — De marathon op de Olympische Spelen van volgend jaar wordt definitief niet in Tokio gehouden, maar in Sapporo. Yuriko Koike, de gouverneur van Tokio, stemde met tegenzin in met dit plan van het Internationaal Olympisch Comité (IOC). “Ik ben het er niet mee eens, maar we kunnen niet anders”, zei Koike na drie dagen overleggen met vertegenwoordigers van het IOC, de lokale organisatie van de Olympische Spelen en de nationale regering.

Het IOC verraste de Japanners zo’n twee weken geleden met de mededeling dat het de marathon wil verplaatsen van Tokio naar Sapporo, dat zo’n 800 kilometer noordelijker ligt. In Sapporo is het in de zomer gemiddeld 5 tot 6 graden koeler dan in de Japanse hoofdstad, waar de temperatuur in augustus doorgaans boven de 30 graden ligt en de luchtvochtigheid ook een stuk hoger is. Het olympisch comité vreest

in de benauwende hitte in Tokio voor dezelfde problemen als onlangs bij de WK in Doha. Hoewel de marathon daar om middernacht begon om de extreme temperaturen van overdag te ontlopen, leidde de warmte nog steeds tot een groot aantal uitvallers. “Dat heeft onze zorgen aangewakkerd voor Tokio, waar de omstandigheden vergelijkbaar zijn”, zei IOC-lid John Coates. “We willen dat de atleten de kans krijgen op hun best te presteren en dat lijkt daar niet mogelijk.”

De Japanse organisatie werd nogal overvallen door het plan van het IOC en vroeg om bedenktijd. Met tegenzin gingen de Japanners vandaag alsnog akkoord. Coates benadrukte dat alleen de marathon en het snelwandelen naar Sapporo worden verplaatst, de andere sportevenementen blijven in Tokio. In Sapporo, dat in 1972 de Winterspelen huisvestte, wordt wel zoals eerder al afgesproken ook een aantal voetbalwedstrijden gespeeld.

Nieuw-Zeeland sluit WK rugby af met brons

TOKIO — De rugbyers van Nieuw-Zeeland hebben het WK in Japan afgesloten met een bronzen medaille. De uitdrend wereldkampioen versloeg in de troostfinale Wales met 40-17.

Nieuw-Zeeland verloor vorige week in de halve finale van Engeland en wist daardoor al dat het zou worden onttroond als wereldkampioen. De Engelsen waren veel

sterker en wonnen met 19-7 van de wereldkampioen van 2011 en 2015. Tegen Wales begonnen de ‘All Blacks’ sterk met twee vroege scores: 14-0. Wales kwam in Tokio nog terug tot 14-10, maar daarna lag het initiatief weer bij Nieuw-Zeeland dat ver uitliep en de zege niet meer in gevaar liet komen. Engeland neemt het morgen in de WK-finale op tegen Zuid-Afrika.

AC Milan boekt 1e zege onder coach Pioli

Foto: AFP

MILAAN — Stefano Pioli heeft zijn eerste overwinning als trainer van AC Milan binnen. De thuiswedstrijd tegen SPAL in de Serie A eindigde gisteren in 1-0. De Spanjaard Suso maakte in de 63e minuut uit een vrije trap het doelpunt. Milan steeg door de zege naar de tiende plaats en heeft na tien speelronden 13 punten. SPAL blijft negentiende en voorlaatste met 7 punten. Pioli startte anderhalve week terug bij Milan met een gelijkspel tegen Lecce (2-2). Daarna volgde een nederlaag van 2-1 bij AS Roma.

Schaatsster Ter Mors verlengt tot Spelen 2022

HEERENVEEN — Schaatsster Jorien ter Mors heeft haar contract bij Team IKO verlengt tot en met de Olympische Spelen van 2022 in Peking. De regerend olympisch kampioene op de 1000 meter komt sinds vorig jaar uit voor de ploeg van de broers Erwin en Martin ten Hove. Ter Mors (29) verlengde in december haar contract nog tot 2020.

“Ik ben ontzettend blij met het vertrouwen dat ik krijg vanuit de ploeg en van Erwin en Martin in het bijzonder”, aldus Ter Mors, die afgelopen seizoen als gevolg van een operatie aan een knie niet in actie kwam. Ze maakt dit weekeinde bij de kwalificatiewedstrijden voor de wereldbeker in Thialf haar rentree. “Na een moeilijk jaar zie ik ernaar uit om de komende jaren weer ou-

derwets hard te gaan schaatzen.” Ter Mors combineerde voorheen het shorttrack met het langebaanschaatsen, maar stopte na de Olympische Spelen van 2018 in Zuid-Korea met shorttrack. In die tak van sport veroverde ze met de aflossingsploeg brons in Pyeongchang. Bij de Spelen van 2014 in Sotsji had de Twentse op de langebaan goud gepakt op de 1500 me-

ter en de ploegenachtvervolging. Team IKO maakte bij de start van het schaatsseizoen niet alleen de contractverlenging van Ter Mors bekend, maar ook de komst van een nieuwe sponsor. Het logo van Friesland Lease staat in Thialf al op de pakken van onder anderen Ter Mors, Letitia de Jong en Jan Blokhuijsen. “Voor een schaatsteam in opbouw is dit echt een geweldige stap”, aldus de teamleiding. “Jorien heeft een erg zwaar jaar achter de rug en we vinden het daarom mooi om te zien dat de oude Jorien langzaam aan het terugkeren is.”

WIN

Amazing Prizes!

#AMIGOEBCREATIVE

FREE SUBSCRIPTIONS

2

ASUS TABLET

1

WEEKEND STAY FOR TWO

3

Like Amigoe Aruba on Facebook

Take a selfie with an Amigoe or AoS

LIKE THE PAGE INSTANTLY?

scan the code!

1 LIKE = 1 VOTE

TAG AMIGOE AND SHARE!

WINNERS WILL BE ANNOUNCED DECEMBER 18, 2019

www.amigoe.com • Bilderdijkstraat 16-2 • T: 582-4333